Naša naloga:
Probuja in napredek naroda!
Naš namen:
V edinosti in slogi do cilja!

NARODNI VESTNIK

NATIONAL HERALD.

Največji slovenski tednik v Zedinjenih državah.
The Largest Slovenian Weekly in the United States of America.

URADNO GLASILO SLOVENSKEGA KAT. PODP. DRUŠTVA SV. BARBARE, FOREST CITY, PA. — OFFICIAL ORGAN OF THE SLOVENIAN CATHOLIC BEN'T SOCIETY ST. BARBARA, FOREST CITY, PA.

No. 6. — Št. 6. DULUTH, MINN., MONDAY, JANUARY 19, 1914. — PONEDELJEK, 19. JANUARJA 1914. Volume IV.—Letnik IV.

POROTA NA HOUGHTON OBDOLŽI UNIJO ZAROTE.

ZA MOYER-JEVO DEPORTACIJO SE NI STORILO NIČ. STAVKARJI SO OBDOLŽENI NOŠENJA OROŽJA. URADNI ZAPISKI V WASHINGTON KAŽEJO KAKO SO SI BAKRENI BARONI PRILASTILI MILIJONE.

Houghton, Mich., 15. januarja. Porota, ki je preiskovala položaj na bakrenem okrožju, je predložila sodniku O Bryan obtožnico, v kateri se dolži Charles H. Moyerja in vse druge unijske voditelje zarote, namenjene preprečiti delavcem delati. V obtožbi je navedenih devet in trideset zarotnikov.

Kar se tiče napada in izgona Moyer-ja, se velika porota še ni nič zmenila. Obdolžilo se je pa stavkarje, da so nosili skrito orožje, da bi ž njega pomočjo zabranili nestavkarjem delo. Aretirani so bili vsled te obtožbe štiri Finci, kateri so bili že aretirani 11. decembra v izgredih na South Range. Dolži se jih, da so imeli pri sebi revolverje. Vječili so tudi tri unijske voditelje. Štirnajst unijcev je bilo spuščenih dosihmal, vsak pod varščino $1000. —

Kar se tiče te obtožbe je škoda zgubiti vsako besedo. Na veliki poroti je devet članov zoperdelavske Citizens Alliance, kateri so najhujši sovražniki stavkarjev. Nasprotno pa ni na poroti niti enega stavkarja. Niti za govoriti ni, da bo taka porota vse storila, da se vrže vse delavske voditelje v ječo. Taka je pravica danes na Michigan. James McNaughton-ov šofer, eni menežer rudnika in Člani Citizens Alliance sodijo stavkarje in delavske vodje! Za priče so bili poklicani McNaughton, šest rudniških menežerjev in ostali vsi iz Citizens Alliance in nekateri neunijcev — stavkarja nobenega. To je taka pristranost, taka krivica, da se jo grabi lahko kar z rokami. Poleg te krivice je pa guverner Ferris zoper kongresno preiskavo razmer in povoda za stavko. Tako se je izrazil v brzojavki, katero je poslal predsedniku Wilsonu. Izmed dveh izjem je vsa michiganska posvetna gosposka zoper stavkarje in na strani kompanij, katere podpira na vso moč tudi duhovstvo in trgovstvo. Da je v očigled tega za stavkarje trda borba, je več kot samovmevno. Sramota je, da se podpira tiste roparje, ki so vkradli ljudstvu Združenih Držav bogate rudnike; vrhu tega so pa ciganili delavce kakor niso ciganjeni v nobenem drugem rudokopu v Ameriki.

Bakreni baroni nimajo nikake postavne posestne pravice do okoli 68.000 akrov zemljišča, na katerem so bogati bakreni rudniki. To dejstvo se je ravno izkopalo iz starih spisov in knjig v tajniškem oddelku notranjih zadev v Washington, D. C., in je uradno potrjeno.

Dne 9. junija 1886 bi se imela vložila tožba zoper bakrene barone, ki so si nepostavnim potom prilastili zemljišče, katero spada Združenim Državam. Ta tožba se ni nikdar vložila; in tu ne smemo pozabiti na pregovor: "Kdor maže ta vozi." Bakreni baroni so nedvomno mazali na pravem mestu, zato je tožba zaspala. Posledica tega je bila, da je prišel zemljiški komisar Sparks s tedanjim vladnim tajnikom Lamar v spor; Sparks je bil ob službo, Calumet in Hecla je pridružila tujo zemljo Lamar pa je najbrže dobil cele vreče cekinov.

Danes je isto bogato rudarsko zemljišče zopet na dnevnem redu v Washington D. C. In to je isto zemljišče, kjer je, po obdolžbi delavskega tajnika zvezne vlade, Viljema B. Wilson, napravila Calumet in Hecla družbe dve sto milijonov čistega dobička s kapitalom le en in četrt milijona. Bakreni baroni vedno kričijo, da so opravičeni zahtevati milice in vposliti gunmene, da varujejo "njih lastnino." A ta lastnina v kateri so delovali stavkarji po 11 ur na dan za nizko plačo ni njih ampak je vladna, je vseh podanikov Združenih Držav.

Kongres Združenih Držav je podelil to zemljišče tej privatni kompaniji, da zgradi neki prekop na ozemlju znano pod imenom "Portage." Ta privatna kompanija ni nikdar zgradila prekopa, in ko je kongres vprašal kompanijo kaj je s prekopom, je dobila kompanija od tedanjega guvernerja države Michigan sleparsko potrdilo, da je prekop povoljno izvršen, in to potrdilo je kompanija poslala kongresu. Kompanija je potem uredila stvar tako, da so delničarji vzeli kot homesteade najbogatejše rudniško zemljišče. To je bilo zoper odlok Združenih Držav, s katerim so bila izvzeta od homesteadov vsa zemljišča v katerih je ruda. Kompanija in delničarji so toraj osleparili Združene Države in so takorekoč vkradli podanikom te republike "njih" sedanje rudnike.

Meseca februarja 1886 je vložil senator Preston B. Plumb iz Kansasa predlogo, da se to zemljišče zapleni in priklopi zopet zveznim zemljiščem. Vendar ta predloga je umrla, ker je najbrže zopet kedo mazal.

V History of the great American fortunes," katero zgodovino je spisal profesor Gustavus Myer, je razvidno poročilo zemljiškega komisarja Sparks, kateri je bil spoden iz službe. To poročilo pravi med drugim, da je "Portage Lake canal" ničvredni jarek in **popolno sleparstvo.** On nadalje navaja, da kompanija ni sprejela podarjenega zemljišča kakor ga je kongres odmeril ampak je zemljišče s sleparijo premerila, podkupila je posvetno gosposko, in je izbrala okoli 100,000 akrov najbogatejše rudarske zemlje.

Zvezna vlada ima dovolj dokazov, da je bakreno ozemlje ukradeno prebivalstvu Združenih Držav, in kongres bo najbrže to vprašanje popolnoma presejal. Bati se je, da bodo tudi v bodoče bakreni baroni mazali in — lahko vozili.

KAPITAN VOLTURNE OPROŠČEN.

London. 16. januarja. — Vsled odloka sodišča, katero je postavilo britansko trgovsko zbornico, da preišče krivdo ponesrečenega parnika Volturno, na katerem je našlo smrt 132 potnikov dne 11. oktobra 1913., so kapitan Francis Inch in oficirji oproščeni vsake krivde glede požara ali zapuščenja parnika.

PODMORSKI ČOLN NE PRIDE NA POVRŠJE.

Plymouth, Anglija, 16. januarja. — Britanski podmorski čoln 'A. 7 " je pri vajah ostal pod vodo in strokovnjaki so mnenja, da ne bo mogoče pomagati 17 marnarjem, ki so v podmorskem čolnu.

Rešilni parniki so šli takoj na pomoč na prostor kjer so prihajali na površje zračni mehurji.

NA BALKANU SE ZOPET ZBIRAJO OBLAKI.

Napetost je skrajna. Grčija se boji Turčije. Prosi velevlade posredovanja. V Albaniji še ni miru.

Bern, Švica, 16. januarja. — Grški ministerski predsednik Eleutheris Venizelos išče pomoči pri velevladah da bi preprečile zopetno vojsko med Grčijo in Turčipjo. Ministerski predsednik povdarja, da je Turčija na robu vojske z Grčijo odkar je postal Enver Bej vojni minister Turčije. Grčija se boji vojske, ker je Turčija močnejša na suhem, in odkar je kupila Turčija braziljanski dreadnught Rio de Janeiro, je tudi močnejša na morju.

V svojih konferencah skušal je tudi Venizelos doseči podaljšanje časa glede vmaknjenja grškega vojaštva iz istega dela ozemlja, ki je bilo priklopljeno Albaniji, popravo mej med Albanijo in Grčijo in trajno posestvo večine egejskih otokov.

Položoj v Albaniji je skrajno napet in velevlade si prizadevajo preprečiti zopetni izbruh vojske. Nemčija je predlagala, da naj Italija in Avstrija pošljete vojaštvo v Albanijo, in vsled tega ležijo bojne ladije teh dveh držav pred albanskim obrežjem.

Trozveza je zvedela, da hočejo Turki vnemati vedni punt Albancev na grški meji.

TRI PREMOGARJI USMRČENI PRI PADCU.

Mulberry, Kans., 14. januarja. Tri premogarji so bili danes usmrčeni, ker je padel "cage," v katerem se je spustilo v premogovnik šest premogarjev, 100 čevljev globoko. Premogarji so šli na delo v premogovnik št. 7. Spencer - Newlins družbe. Ostali tri premogarji so težko poškodovani. Vrv, na kateri je "cage" visel, se je vtrgala, in vse skup je strmoglavilo v globočino. Kriva nesreče je kompanija, ker ni pregledala v kakem stanu je vspenjača.

UMORI ŽENSKO STORI SAMOMOR.

Los Angeles, Cal,, 16. januarja. Na samotni cesti v okolici Long Beach. so našli ljudje v avtomobilu trupli Mrs. Viola Kerr in Artur E. Cunninghama, katera sta tržila z zemljišči.

Navidezno sta se borila, in je Cunningham v borbi ustrelil Mrs. Kerr, ko jo je tiščal na svoje prsa, in potem je ustrelil še sebe.Cunningham je, bil oženjen in zapušča štiri otroke. Vlačil se je z omoženo bogatinko Kerr, ki zapušča dva sina. Mrs. Kerr je bila jako cerkvena.

GOETHALS GUVERNER KANALSKEGA OZEMLJA.

Washington, 16. januarja. — Tajnik Garrison je predložil predsedniku Wilson načrt za trajno vladi za panamsko kanalsko ozemlje. Kanalska komisija bo najbrže nadomeščena z drugo komisijo, katera bo imela vse kanalske zadeve v rokah. Guvernerjem panamskega kanalskega ozemlja bo najbrže imenovan Col. George W. Goethals, kateri je vodil zgradbo panamskega prekopa.

POZIV.

Našega zastopnika Mr. John Sodec-a prosimo, naj nam naznani svoj natančen naslov za en teden naprej, kjer se bode nahajal, da mu bodemo poslali knjige in druge stvari, tikajoče se zastopništva. — Rojake prosimo, da ga na ta poziv opomnijo, kadar jih bo obiskal.

NARODNI VESTNIK.

Naše trgovsko poročilo.

"NARODNI VESTNIK" je največji slovenski polutednik v Ameriki in je glasilo Slovenskega katoliškega društva sv. Barbare s sedežem v Forest City, Pa. "Narodni Vestnik" ima svojo povsem moderno opremljeno tiskarno in je unijski list. V industrijskih borbah stoji vedno na strani pravice, na strani izkoriščanega delavstva. Načelo "Narodnega Vestnika" je širiti zdravo izobrazbo in praktični življenski pouk, ker le izobražen in praktičen človek se zamore otresti vraževernih misli, in zamore korakati naprej v svobodo in v blagostanje.

"Narodni Vestnik" deluje za industrijelno, politično in gospodarsko organizacijo delavstva, ker ve, da zamore le organizirano in združeno delavstvo in ljudstvo zahtevati in doseči pravico. Časi so resni, zato je tudi čtivo v "Narodnem Vestniku" resno. Za pesmi se mi ne bijemo; mi se bijemo za vsakdanji kruh; mi se bijemo, kjer potreba, tudi v angležkem jeziku, da dosežemo svoj cilj. Naš oster nastop v angležkem jeziku proti avstrijskemu konzulatu v St. Paul, kateri je zlorabljal svojo uradno moč napram našim rojakom, je zbudil splošno pozornost v angležkih dnevnikih, tako, da so sodniki v Duluth poslali po "Narodni Vestnik". Mi se zavedamo svoje dolžnosti, mi se zavedamo svobode govora in tiska; za pravico gremo vedno nevstrašeno v boj, in orožje naše je vsikdar nabrušeno, da odbijemo lahko vsak neosnovan napad na pravico in resnico. Kazati našemu ljudstvu svet v pravi luči in voditi ga v socijalni in gospodarski napredek, to je naš namen, in mi trdno upamo, da nas bodo pri tem delu cenjeni rojaki in cenjene rojakinje podpirali. Mi potrebujemo naročnike, vi potrebujete Narodni Vestnik; delujmo skup za napredek vseh.

Zahvaljujemo se našim cenjenim naročnikom in naročnicam, našim cenjenim dopisnikom in dopisnicam za njih dosedanjo prijateljstvo, in nadejamo se njih nadaljne naklonjenosti Poročajte vse prosimo — le osebnosti se ogibajte. Širite Narodni Vestnik pri vsaki priliki. Naročnina je bila in bo, če se list ne poveča, le $2., na leto. Vse, ki so zaostali z naročnino, opominjamo, da jo nemudoma poravnajo, sicer jim bo list vstavljen, in zapaden ostanek iztirjan. Vsak vidi na pobotnici kedaj je naročnina potekla. Stavkarje smo voljni počakati z naročnino, če naznanijo, da bodo plačali, kadar se razmere vredijo.

Obračamo se na naše cenjene zastopnike, da poberejo zapadlo naročnino, da dobijo nove naročnike in naročnice, in da nam pošljejo vsaj do 15. februarja obračun vseh naročnikov in knjig. To podjetje je delniško podjetje, in mi hočemo in moramo predložiti delničarjem letni račun. Kapital tega podjetja je $10,000., in če hoče postati kedo delničar, naj se obrne pismeno na naš naslov. Kakor so prošeni za delovanje zastopniki, tako pričakujemo tudi od delničarjev, da bodo oživeli in nekaj storili za podjetje naj bi se zanimali vsi in vsak. Zahtevajte od istih, s katerimi tržite, da oglašajo njih blago v Narodnem Vestniku. Priporočajte istim, kateri rabijo kakoršnekoli tiskovine, da jih naročijo pri nas.

Kdor pošlje pet novih naročnikov, dobi "Narodni Vestnik" za eno leto zastonj. Slik ne pošiljamo več, pač pa damo zastonj mesto njih, za vsako celoletno naročbo, staro ali novo, katera se pošlje naravnost nam, knjigo: "Navodila, kako postati državljen,"

Rojaki in rojakinje, "Narodni Vestnik" je za Vas, bodite tudi Vi za njega.

Uredništvo in upravništvo "NARODNI VESTNIK".

POVODENJ RAZTRGA JEZ. LJUDSTVO BEŽI.

Petnajst čevljev visoka stena vode vdere po soteski. Jez je držal tri biljone galon vode. Vse ljudstvo se je rešilo.. Škoda znaša blizu četrt miljona.

Piedmond, W, Va., 15. januarja. — Danes malo pred poldnem je spustil jez West Virginia Pulp & Paper kompanije v Dobbin, W. Va., kateri je jezil severni tok Potomac reke, in stena vode, petnajst čevljev visoka, je drla po dolini. Ljudstvu v ozki dolini se je pravočasno naznanilo o grozeči nesreči, da je še pravočasno zbežalo na griče.

Jez je bil 1075 čevljev dolg in 90 čevljev visok in je držal nazaj vodo tri in pol milje daleč. En tisoč milijonov galonov vode je bilo zaježene.

Voda je napravila za okoli četrt miljona dolarjev škode, k sreči pa ni bilo nobene človeške žrtve, ker se je ljudem o pravem času o povodnji naznanilo. Prebivalstvo se je vrnilo nazaj v domovanja.

DRUŽBE IN PREMOGARJI BODO ZBOROVALI.

Indianapolis, Ind., 15. januarja. — Danes so se tukaj snidili družbe in premogarji iz Indiane, Illinois, Ohio in iz zapadne Pennsylvanije, da se določi dan zasedanja za sestavo nove plačilne lestvice, ker poteče sedanja pogodba med premogarji in lastniki premogovnikov 31. marca.

Z delom ne bo treba zaradi tega prenehati, ker so premogarji voljni ostati pri stari plačilni lestvici.

V Indianapolis ima svoje dvoletno zborovanje United Mine Workers of America. Sejo bo imel tudi majnarski oddelek American Federation of Labor. Charles H. Moyer, predsednik Western Federation of Miners se bo vdeležil borovanja.

DVA HOTELA ZGORELA ČETRT MILIJONA ŠKODE.

Winnipeg, 15. januarja. — Dva najstarejša tukajšna hotela sta zgorela rano danes zjutraj. Gosti so se rešili večinoma le v nočni obleki. Hotel Manitoba je popolnoma vpepeljen in hotel Iroquis istotako. Škoda znaša žez pol miljona dolarjev.

EKSPRESNI URADNIK IN $13.000. — ZGINILO.

Pittsburg, Pa., 15. januarja. — Danes se je prišlo na sled, da je zginil po noči 12. t. m. v uradu United States ekspres kompanije v Connelsville, Pa., zavoj v katerem je bilo $13,000. — Detektivi iščejo nočnega uradnika Ralph Wyanta, ki je tudi zginil.

Denar je bil najden v loncu moke na domu tatovega brata Fred B. Wyant-a. Bilo je še $12,000. — denarja.

CESAR VILJEM POSTAL DRVAR.

Berolin, 16. januarja. — Nemški cesar Viljem se je spravil nad drva. V njegovih gozdih v Sans Sonci park bo podrl ali razcepil vsaki dan pol klaftre drv.

Zdravnik je dal mogočnem cesarju Viljemu II. ukaz, da mora od danes naprej delati, da se mora bolj pregibati in potiti, če hoče doseči starost. Najel je delavca in tako podirata, delavec in cesar drevje, vlečeta dolgo žago in cepita drva za v peč. Cesar je nervozen in ne more spati in sekanje drv je gotovo zanj dobro zdravilo.

JAPONSKA PRIČNE POMAGATI NESREČNIM.

MORNARICA PREVZAME VODSTVO NA PROSTORU OGNJENIŠKE NESREČE. VROČI PEPEL LEŽI V JRAJIH 4 ČEVLJE VISOKO. AMERIKA PONUDI POMOČ. STOTINE MRTVIH V NOVIH HEBRIDIH.

Kagošina, Japonska, 16. januarja. — Danes zvečer se je zopet ustavila brzojavna zveza med tem mestom z ostalim svetom. Mornarica, katero je poslala japonska vlada je vzela v roke vodstvo in deluje se na vse kriplje za red.

Mnogo ljudi, ki je bežalo iz mesta se vrača. Večina hiš je razdejanih in ljudje živijo na prostem. Bojne ladje so pripeljale potrebno hrano. Škoda je neprecenljiva. Do sihmal ni mogoče ceniti število mrtvecev, ker ležijo podrtije globoko v pepelu.

Kolikor se ve za otok Sakura, ni nobenega živega bitja na njem. Ves otok je pokrit s pepelom, dimom in žarečo lavo. Ognjenik, ki je na tem otoku, je nabljuval pepela do štiri čevlje visoko. Vročina je strašanska na otoku. Mornarji so rešili iz otoka Sakura 33 ljudi; vse drugo je najbrže mrtvo. Med rešenimi je učitelj, kateri je vzel s seboj iz šole podobo cesarja. Ti beguni so se skrili v podzemsko jamo blizu morja. Gotovo je, da je mnogo prebivalstva zbežalo iz otoka na ladje, a tisoče jih je našlo smrt.

Ognjenik še ni prenehal bljuvati in jap. znanstvenik je oglasil, da nevarnost še preti. Znanstvenik v Kogošina, kojega naloga je bila paziti na ognjenik, je storil samomor, ker ni naznanil prebivalstvu bližajočo se nesrečo.

Washington. 16. januarja. — Predsednik Wilson je proglasil apel na prebivalstvo Združenih Držav naj bi potom Rudečega križa prebivalstvo pomagalo Japonski. Ponudbo za pomoč in brzojavko simpatije je Wilson poslal japonskem cesarju.

Victoria, B. C. 15. januarja. — Več sto domačinov je vjela lava iz šestih novih ognjenikov na otoku Ambriju, ki je eden izmed otočja Novi Hebridi. Zapadni del otoka je ves vničen. Gromenje v zemlji je bilo strašno.

PORTUGALSKI ŽELEZNIČARJI V SPLOŠNI STAVKI

Lisabon, 15. januarja. — Z današnjim dnem je vstavljen v republiki Portugal ves železniški promet vsled splošne stavke železničarjev. Tretjino železnic spada državi.

AMERIKANKA MRTVA POLEG JAPONCA.

Roslyn, L. I., 14. januarja. — Ko je danes zjutraj družina Elnier Stevenson-a pričela preiskovati zakaj jo ne pričakuje zajutrek, našla je Masuski-ja njih japonskega kuharja mrtvega v svoji spalnici na postelji, in poleg njega je ležalo mrtvo truplo neznane ženske. Oba sta bila ustreljena in poleg njiju na tleh je ležal revolver. Neznano je, če sta vsak sebe ustrelila, ali če je ustrelil eden druzega in potem sebe.

PRVI ŽENSKI DIPLOMAT JE NORVEŽINJA.

Kristjanija, 15. januarja. — Gospodična Henrietta Hoegh, še le 27 let stara, je prva ženska diplomatinja. Norveška vlada ji je poverila poslaništvo v razburkani Meksiki.

ROTHSCHILD KUPI BEILISS-U FARMO.

Kijev, Rusija, 17. januarja. — Žid Mendel Beiliss, kateri je bil oproščen usrmčenja kristjanskega dečka Andreja Jušinsky, je odpotoval z svojo družino v Jaffo, Palestina, kjer mu je kupil židovski milijonar baron de Rothschild farmo.

PODGANE IMAJO DRAGOCENO GNJEZDO.

New York, 15. januarja. — Še podgane v New York so postale ošabne in potratne. V nekem zaboju za čevlje so našli podgansko gnjezdo, ki je bilo narejeno iz samih bankovcev, petakov in desetakov. Gnjezdo se je oddalo Mrs. A. E. Brown, vladna uslužbenka, da sestavi iz koščekov bankovce.

Podgane so znesle za gnjezdo za okoli $500. — bankovcev.

MLADA ZAKONSKA ZASTRUPLJENA S PLINOM.

Minneapolis, Minn., 13. januarja. — Tajnost objema smrt Arturja W. Stevens, 20 let star, in smrt njegove 19 letne žene s katero se je poročil pred tremi meseci. Najdena sta bila v njiju sobi na Hennepin Ave. v objemu mrtva. Sorodnikom in prijateljem je uganjka zakaj bi mladoporočena končala življenje sama.

Policija preiskuje krivdo moža; vendar je mnenja, da je mogoče žaloigra vzrok nesreče. Cev za plin je bila najdena vsaksebi, in sumi se, da jo je mož nalašč potegnil na razen, ali je pa padlo kaj na njo, kar jo je potegnilo narazen.

Truplo ženske bilo je mrzlo, ko je bila tragedija razkrita; truplo možkega bilo je še toplo. On je držal ženo v objemu.

ZEMLJA SE TRESE V ITALIJI.

Leghorn, Italija, 16. januarja. Šest hudih potresnih sunkov je povzročilo zmešnjavo v tem mestu. Zemlja se je začela tresti danes zjutraj ob 4. 25 in tresenje je trajalo do 9. 27 dop.

OSEMURNO DELO V LESNI OBRTI.

Aberdeen, Wash, 16. januarja. Delegati International Union of Shingle Weavers, Sawmill Workers and Woodsmen so vsprejeli resolucijo za osemurno delo in najnižjo plačo $2.25. za delavce lesne industrije.

Nova plačilna lestvica in osemurni delavnik stopi v veljavo z dnem 1. maja 1914. Pri tej uniji je 10,000 članov, večinoma na zapadu.

PRETEPE OTROKE DAVI UČITELJICO

Parsons, Kans. 16. januarja. — Nadučitelj Frank Llewellyn, kateri je navidezno zblaznel, je hudo pretepel več otrok in davil je učiteljico. Otroci so bežali prestrašeni in le farmerjem se je zahvaliti, da je učiteljica še pri življenju.

Nadučitelj je bil tožen, da je pretepal nekega šolarja in od tistih mal je bil vedno zatopljen v skrbeh, vsled česar je postal začasno blazen.

SLOVENSKO KATOLIŠKO

PODP. DRUŠTVO SVETE BARBARE

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 31. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: ALOJZ TAVČAR, 299 N. Cor. 3rd St., Rock Springs, Wyoming.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. Tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.
Pooblaščenec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEC, 900 North Chicago Street, Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAC PODVASNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORNIČ, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVČIČ, Box 705, Conemaugh, Pa
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Issler Avenue, Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBERŽAN, Box 72, East Mineral, Kansas.
I. porotnik: MARTIN STEFANČIČ, R. R. No. 2, Pittsburgh, Kansas.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 169 Victor Ave., Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D., No. 2, Box 11½, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku: IVAN TELBAN, P. O. Box 707, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "NARODNI VESTNIK".

IZ NOVE DOMOVINE.

DULUTH.

— Vožni red na železnici med Duluthom in jeklarno, New Duluth in Fond du Lac je prenarejen. Sedanji večerni vlak, ki je odpeljal iz Dulutha ob 5 uri popoldne bo odpeljal iz Union postaje ob 5.30 popoludne in Fond du Lac zapustil bo nazaj vožeč ob 6.15 pop. Poleg tega bo vozil med New Dulth in West Duluth še posebni vlak. Zapustil bo New Duluth ob 6.05 pop. in privozil bo v West Duluth ob 6.35.

— Ivan Zorja, kateri je vstrelil policaja Mooney v New Duluth, je bil obsojen v dosmrtno ječo v Stillwater, Minn., kamor je bil te dni prepeljan.

— Narodni Vestnik bi kmalu šel v zrak in v pepel. Pred nekimi dnevi se je vžgalo na neznan način v podstrešju v Manhattan Building, v kojem poslopju je tudi tiskarna in urad Narodnega Vestnika. Poslopje je eno največjih v Duluth in vsi ognjegasci so bili mahoma na mestu požara ter so ga hitro zadušili. Škode je okoli $3000. —

— Ljubosumnost radi nekega 16 letnega dekleta, ki je hodilo še v šolo, je povzročila dvojni umor in en samomor na Poupore' s Siding, postaja na Great Northern železnici med Carlton in Floodwood.

Harry Reely, 35 let star, je ustrelil 60 letnega Sandy Rogers-a in 57 letnega David Craig-a, in potem je ustrelil samega cebe. Rogers in Craig sta bila stara bečlarja in sta živela skup. Vsi trije bili so samski.

Reely je bil blazno zaljubljen v 16 letno Noro Hall. Dekle je bilo pri svojih starih stariših kateri bivajo nasproti hiše ustreljenih Rogersa in Craiga.

Predzadnji petek je dobilo dekle pisemce od Heely-ja kateri ji je prepovedal obiskavati hišo Rogersa in Craiga; zagrozil je, da bo Heely oba ustrelil, če bo dekle hodilo k njima. Dekle je pokazalo pismo svojim starim starišem, in se je šalilo s pismom med prijateljicami.

Drugi dan je obiskal Reely dekleta v hiši starih starišev. Imel je puško v rokah. Dekleta ni bilo doma, zato je odšel s pripombo da ve kje je. Okoli ene ure predzadnjo nedeljo zjutraj so slišali sosedi strele, pa zmenil se ni nikdo za stvar. V nedeljo zjutraj ko se je zdanilo je našel farmer Matt Boland truplo Reely-ja blizu njegove bajte. Reely-jeva glava je bila razstreljena. Pozneje so našli v bajti truplo Sandy Rogers-a, ki je ležalo v krvi, s strelom skozi vrat, in v drugi sobi našli so truplo Craiga z razstreljeno glavo.

Mnenje je, da je šel Reely v bajto, ko sta Craig in Rogers spala in je v spanju ustrelil oba, šel domu in počil tudi sebe. Reely in Rogers sta bila stara norca, ki sta huda tekmovala za šolaricami.

— V sredo večer bo velika rokoborba v avditoriju med poljskim rokoborcem Gustavom Fristensky in ruskim rokoborcem Ivanom Mamutoff, kateri je bil kot kozak v osobni straži ruskega carja.

Fristensky je eden najmočnejših Poljakov in Mamutoff je največji rokoborec sveta in eden najmočnejših mož.

Ta dva rokoborca sta prvič v Združenih Državah in kedor ima priliko ter se zanima za rokoborbo naj si ogelda borbo v sredo zvečer v auditoriju v Duluth.

— V našem uradu so se zglasili: Rojaka Anton Gradišar in Leopold Jenko iz New Dulutha. Pripeljala sta ženo rojaka Jenko v bolnišnico St. Mary radi poroda Rojak Jakob Ahčin, Eveleth, Minn.

CHISHOLM.

— Sprejmite te le vrstice v naš delavski list.

Zahvaljujeva se iskreno sobratom in sestrom društva Friderik Baraga št. 93, K. S. K. J., na Chisholmu, ker so vsi potrdili na mesečni seji dne 11. januarja 1914 predlog sobrata podpredsednika, rojaka Alojzija Baraga, da bo omenjeno društvo podpiralo mene in mojo ženo iz društvene blagajne za poravnanje asesmentov. Presrčna hvala vsem, in vsem želiva zdravje in srečo!

Srčna hvala tudi Slovenski tiskovni družbi v Duluth, Minn., ker mi vzdržuje naš podučni list Narodni Vestnik. Kadar bom zdrav za delo bom drage volje naročnino plačeval. Rojaki podpirajte in širite Narodni Vestnik!

Ferdinand Ravšelj.

ELY.

— Poročam vam, da se je zbudilo pevsko in dramatično društvo Simon Gregorčič, katero je spalo dve leti in 9 mesecev! Pevovodja bo naš mojster petja in godbe, rojak Ivan Boljka. Pevcev se je priglasilo že 24. Pevsko in dramatično društvo sodeluje in se bo najbrže zjedinilo s čitalnico, tako, da bomo delovali vsi skupno, vsi roka v roko. Rojaki, in tudi naše dobre pevke rojakinje, vsi ste vabljeni k sodelovanju. Pristopajte k temu društvu ali pa k Čitalnici, ker pri obeh društvih se vam nudi izobrazba in razvedrilo. Članarina pri Čitalnici stane 25c na mesec, in zato malenkost imate na razpolago razne časnike in knjige, naučite se lepega petja in dramatike. Vpisati se zamore ob nedeljah v čitalniških prostorih. Nekateri pravijo, da nimajo časa. Vsem tem je prilika delovati za narodni napredek in za narodno izobrazbo kot podporni člani. Pozdrav in na zdar!

John Teran.

EVELETH.

— Vsem članom društva sv. Barbare, postaja št. 30 v Eveleth, Minn, kateri niso bili na zadnji redni mesečni seji dne 4. januarja 1914 se naznanja, da naj se zanesljivo javijo postajnemu tajniku, ker mora vsaki član sporočati kedaj je bil rojen in kedaj je v društvo pristopil. Le na ta način je mogoče razvrstiti člane v letnike v katere spadajo, in naznaniti vsakomur kolikor bo plačeval Brez teh podatkov ni mogoče knjig vrediti. Vsak član naj to blagovoljno vpošteva in zglasi se naj na spodnjem naslovu:

John Pogačnik, tajnik,
106 Norman Ave.

MOOSE LAKE.

— Tri majhni otroki so zgoreli farmerju Sakri Jolsela. Ogenj je nastal v hiši na neznan način, ko so bili otroci sami doma. Ko so sosedje opazili požar so hiteli na pomoč, vdrli so v gorečo hišo in potegnili so ven že mrtva trupla otrok. Hiša je zgorela do tal. Otroci so bili v starosti od 7 mesecev do 4 let.

Oče dela na Ely in se je naselil na homestead še le pred enim letom. Mati je bila odsotna od doma komaj pol ure, ko je začelo goreti.

Stariši ne puščajte otrok samih v hiši.

RAUCH, MINN.

— Dne 14. januarja smo se mudili rojaki v glavnem mestu našega okraja v International Falls zaradi državljanskih papirjev. Državljani smo postali: Tom Shuster, Florijan Udovič, Frank Kernik, Frank Bergant, John Borštnik, Frank Oven in Peter Vider. "Prufali" smo tudi za "homestead-e." Rojaki, zanimajte se za državljanske pravice. Tom Shustar.

TOWER.

— V odgovor na več vprašanj od rojakov iz Soudan in Tower, glede uloganja denarja, tem potom naznanjamo, da istega lahko pošiljajo po pošti na naše stroške če sami nemorejo ali ne vtegnejo sem. Banka plača obresti po 3 od stotke od prvega dneva uloge in denar se lahko vsak čas dvigne. Pojasnila glede posojil; in druge važneje stvari se dajejo pismeno na zahtevo. Priporočamo se vsem cenjenim rojakom in jamčimo za popolna tajnost vseh nam zaupanih zadev, kakor tudi za hitro in pošteno delo.

First State Bank of Ely, Minn.

VIRGINIA.

— Cenjeni urednik: Prosim sporočite to le naznanilo:

Društvo sv. Jožefa št. 16, K. S. K. J., Virginia, Minn., je določila pri zborovanju v mesecu decembru in januarja, da ni noben član, kateri se ne zglasi za dva meseca in ne plača asesmenta opravičen do bolniške podpore. Član, kateri se pa ne zglasi tri mesece, bo zbrisan iz društva.

Vsi člani, ki so zaostali se morajo zglasiti pred 1. februarjem; kedor se ne bo zglasil, bo z društva zbrisan.

Društvo ima svojo mesečno sejo vsako drugo nedeljo v mesecu točno ob 9 uri dopoldne. Pozdravljam vse Slovence in Slovenke!

John Šumrada, prvi tajnik.

NOVICE MED SLOVENCI V AMERIKI.

Ubit je bil v premogovniku v Dunlo, Pa., rojak Jakob Strle, rodom iz Podloža na Notranjskem. Star je bil 30 let. Zapušča žalujočo soprogo in dva nedorasla otroka. Nesreča se je pripetila v rovu Henrietta Coal Co. št. 2. Plast kamenja se je vtrgala in ga je zasulo. Pokojni je delal skup s rojakom Frank Jernejčičem, kateremu je pa zlomilo nogo. Jakob Strle je bil član treh podpornih društev.

Štorklja je prinesla rodibni Math Glavich, Cleveland, O., brhko hčerko.

Umrla je v Cleveland, O., v mestni bolnišnici Marija Hočevar, stara 63 let, rodom iz Žuženberka. Zapušča tri dorasle sinove in eno hčer.

Štorklja je prinesla rodbini Alojz Slapšaka, Frontenac Kans., krepkega dečka.

Umrla je v Pueblo, Colo., Marija Kaplan, rojena Horvat. Stara je bila komaj 19 let.

Zginil je Jožef Fraschhauser, član društva Sv. Antona Pad., št. 71, K. S. K. J., v Crabtree, Pa. Pred nekimi meseci mu je padel v rovu kamen na glavo, vsled česar je zblaznil. Star je 22 let; govori angleško, slovensko in nemško.

Štorklja je prinesla rodbini G. F. Bambiča v Joliet, Ill., krepkega fantka.

Iz "Glas Naroda" smo povzeli sledečo novico:

BRZOJAV IZ JOLIETA.

Joliet. Ill., 13. jan. 1914.

"GLAS NARODA,"

82 Cortland St., New York.

M. Pogorelc je bil napaden v Nemanichevem saloonu od desetih jolietskih vitezev pod poveljstvom Rev. Kranjca. Bojc je bil tudi napaden.

Frank Bojc.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

J. Q., Soudan, Minn. — Knjižico glede odškodninske postave in knjižico glede državljanstva smo odposlali. Vašo zadevo najdete na četrti strani državljanske knjižice. Vaš prvi papir je veljaven do leta 1917; če ste pa že pet let v Ameriki, lahko zaprosite za drugi papir, ker imate že prvega nad dve leti.

L. B., Cumberland, Wyo. Če hočete vi iskati državljanskih pravic v Minnesoti, ali katerikoli drugi državi, biti morate v isti državi eno leto neprenehoma.

Državljanske pravice dobiste lahko tudi tam kjer ste, če ste le tam eno leto. Vendar bodo morale priče v Minnesoti izjaviti, da ste že pet let v Ameriki. Dve priči treba bi bilo tudi od tam kjer ste sedaj. Knjižico smo odposlali in v njej našli boste vse potrebno.

Rojak v Wyoming ali v Montani, kateri nam je poslal krojaški vzorec v prestavo, se je pozabil podpisati. Pošlje nam naj svoj naslov, če hoče dobiti podrobnosti.

P. M—ch, Ely, Min. — To je že drugi odgovor na vaše vprašanje. V vaši zadevi se ne da nič opraviti, je prepozno. Zglasiti bi se morali prvi mesec. Pozdrav!

POTNE ČRTICE

Piše Bergant.

(Dalje.)

Zjutraj smo oddrdrali z vlakom proti svetovno znanemu in lepemu mestu Parizu. V Parizu smo došli po noči in tudi po noči smo se odpeljali, zaraditega nismo mogli mnogo opazovati čarobnosti tega velikega francoskega mesta. Po parurnem prestanku nagnali so nas zopet v železniške vozove, in kmalu smo zopet drveli proti francoskemu pomorskemu mestu Havre. Tu smo se vkrcali na parnik, ki je začel rezati vodovje silnega Atlantskega oceana, in v nekaj urah so nam zginile obali stare Evrope. Ploveli smo in ploveli po neskončni morski puščavi proti "obljubljeni deželi" — Ameriki.

Morje bilo je mirno in tiho dva dni in potniki so se zabavali z godbo, plesom in raznimi igrami. Dospevši bolj do srede oceana, se je pa stvar zasukala. Človeštvo na ladji je vstavilo ples, zato je pa tem huje plesala ladja po morskih valovih, ki so srdito bučali in se dvigali kot gore. Ocean je razbesnel, vsi vodni bogovi so nam žugali, in ladja je bila morju kot orehova lupinja. Premetavalo nas je sem ter tja brez vsega vsmiljenja Nekateri so molili in s strahom so zrli v vodni grob. A vsa molitev bila je neuslišana. Morski elementi so divjali kot bi se bližal sodni dan. Dve noči in en dan sta nas prešinjevala groza in strah. Morje je zopet vtihnilo; nastal je mir; ladja je dobila zopet premoč, in po poldrugem dnevu smo pripluli v Ameriško metropolo — New York.

Tukaj so nas vzeli Amerikanci prvič v roke. Pregledali so nas glede zdravja, in potem so nam odprli vrata v "obljubljeno deželo." V New Yorku smo zasedli finejše opremljene železniške vozove, četudi smo bili mi kot tovorno, kot mrtvo blago. Vlak je vozil hitreje kot v Evropi in vozeč se dva dni in tri noči priromali smo na severozapad na železni okraj države Minnesota, kjer služi kacih 15,000 Slovencev grenki rudarski kruh.

Sredi januarske zime dospeli smo v to ameriško Sibirijo, in izložili so nas v malem premogarskem mestecu. Rojaki so nas sprejeli kot rojake, bili so prijazni nam — tujcem v tujini. Postregli so nam gostoljubno kot je navada med Slovenci sploh, le malo preveč so nas zalivali z ječmenovcem, ker po nekaj urah, priznati moram, sem postal ves drugi človek, kot sem došel — bil sem tako zmeden, da bi rekel kmalu mački botra. Zdelo se mi je, da je naš narod preveč nagnjen k pijanstvu; a kaj sem hotel; molčal sem, saj sem bil mogoče sam tega mnenja in kot novinec moral sem držati jezik za zobmi. Moj namen odpotovanja v Ameriko ni bil, da bi sodil rojake, ampak, da bi služil kruh. Tega sem se zavedal, in kot "greenhorn" bil sem, in sem še danes hvaležen, da so mi dali rojaki nasvet glede dela. Vsi mi novodošleci čakali smo ponižno kedaj nam bodo gospod kapitan dovolili priti na delo. Osoda bila nam je še precej mila kolikor se je tikalo dela, in tako smo z veseljem cepali eden za drugim v rudnik. Delo je bilo težko, nenavadno težko za nas, ki smo bili rokodelci na Kranjskem. Težko se je bilo privaditi sukati kramp in lopato; a kaj se hoče, sila kola lomi, in kdor je hotel živeti, se je moral vdati v božjo in v kompanijsko voljo. Ko sem prišel domu vtrujen in obupan, iskal sem utehe v pivu, in isto storili so moji sopotovalci in naši starejši Amerikanci. Steklenica za steklenico se je praznila; zbijali smo burke; govorili o čudežih in copernijah; za resno izobrazbo je malo kedo kaj dal. Pivo je bilo glavni predmet; za podučne knjige in časnike ni ostajalo mnogo časa. Stvari se obračajo sicer na boljše v tem oziru; med Slovenci je vedno več trezno mislečih mož; zanimanje za čtivo in naobrazbo se vedno bolj oživlja; priznati se pa mora, da ima pijanstvo še vedno hudo premoč nad takozvanem "Rangu", kjer sem bival poldrugo leto; potem sem se odločil za potovanje na Zapad.

(Dalje prihodnjič.)

NAZNANILO.

— Društvo Sv. Petra št. 20 S. H. Z. v Eveleth je imelo svojo redno mesečno sejo dne 28. decembra 1913.

V novi odbor izvoljene so bile sledeče osebe:

John Agnich, predsednik;
Anton Omerzu, podpredsednik
Frank Božich, blagajnik;
Frank Lenich, Priv, tajnik;
John Fugina, drugi tajnik;
Knjigovodje so:
Anton Omerzu;
Frank Prebek;
Matt Gorjanc;
Maršal: Frank Kochevar.
Zastavonoša George Sterk;
Bolniški obiskovalci so:
John Shutte, za mesto;
Frank Jarc, za okolico Fayal;
Frank Okoren, za okolico Spruce
Frank Prebek za okolico Adams.

Samostojno Slov.-Hrv. Podporno Društvo

Složni Bratje

Ustanovljeno 1 svečana 1913, Eveleth, Minn.

Društveni odbor:

Predsednik: **John Intihar**, Box 123. Podpredsednik: **Fr. Okoren**, Box 718. I. tajnik: **Frank Peterlin**, Box 706. II. tajnik: **Anton Lavrič.** Blagajnik: **Josip Francelj, Grand Av.**

Bolniški odbor:

Frank Blatnik, predsednik. **Math. Hrovat** za mesto. **Gregor Gregorčič** za Spruce Loc. **Frank Platnar.**

Nadzorniki:

John Tanko. Frank Štrukelj, John Kapuš.

Društveni zdravnik: Dr. Johnson.

Redne seje se vrše vsako tretjo nedeljo v mesecu v dvorani Josip-a Francelj.

Dragi rojaki Slovenci in Hrvati! Zanimajte se za naše podporno društvo, katero vam nudi lepo podporo v slučaju bolezni.

NAZNANILO

vsem Slovencem po Minnesoti, da sem glavni prodajalec zemljišč, lotov, pri Steel Plant, Gary in New Duluth, ter glavni zastopnik štirih največjih **Insurance Company.** Zavarujem hiše in pohištvo za slučaj ognja. Preskrbujem prepise zemljišč, izvršujem dolžna pisma in pooblastila za Ameriko in Evropo; sploh vsa notarska opravila.

Max Volčanšek

Telephone 104

509 Grant Ave. Eveleth, Minn.

KOVALL & SON, ELY, MINN.

GROCERIJSKA IN MANUFAKTURNA TRGOVINA

Tem potom naznanjamo cenj. občinstvu, da imamo v zalogi dosti novih oblek za dečke; dalje vsakovrstnih trpežnih obuval in lepega blaga za ženske obleke. Cenj. odjemalcem se vljudno priporočamo za obilen poset pri nakupovanju.

V POSLOPJU SARTORI BROS. ELY, MINN.

M. F. SKALA, agent za "Pabst" Milwaukee in "Peoples" Duluth pivo.

Fina zaloga domačih in importiranih pijač vsake vrste, smodke in vse kar spada v gostilniško ovrt.

Se uljudno priporoča vsem cenjenim rojakom v

ELY, MINN.

Telephone No 52.

ROJAKI! ORGANIZIRAJTE SE NA POLITIČNEM, DELAVSKEM IN GOSPODARSKEM POLJU. V ORGANIZACIJI JE MOČ IN NAPREDEK VSEH SLOJEV!

Frank Sakser

Glavni urad: **82 Cortlandt St., NEW YORK, N. Y.**

Poošilja **DENARJE v staro domovino** potom c. kr. poštne hranilnice na Dunaju; hitro in ceno.

Podružnica: **6104 St. Clair Ave., CLEVELAND, O.**

Prodaja **PAROBRODNE LISTKE** za vse prekmorske parobrodne družbe po izvirnih cenah.

Tisoče Slovencev se vedno obrača na to staro tvrdko, a nihče ne more tožiti o kaki izgubi.

Iz stare domovine.

KRANJSKO.

Uboj v Dolenji vasi pri Ribnici. V Češarkovi gostilni sta se sprla fanta Franc Mohar in Anton Kromar zaradi Kromarjeve sestre, ki jo je Mohar zasledoval. Odhajaje iz gostilne sta se na cesti spopri jela in je Mohar Kromarja zabodel petkrat tako hudo, da je Kromar drugo jutro umrl.

30 let užitninskega zakupa. — Silvestrovo noč opolnoči je poteklo trideset let, odkar ima ljubljansko mesto v lastni režiji c. kr. užitninski zakup. Marsikaj se je že vteh dolgih tridesetih letih izpremenilo pri tem zakupu. Le tri mitnice so še na onem kraju, kjer so bile pred tridesetimi leti, namreč, na Tržaški, Radeckega in Št.-peterski cesti, vse druge so premaknjene, ena pa še celo na novo napravljena na Barju za Ižance. Edini uslužbenec istega večera, ki je služil isto noč dvema gospodarjema, namreč do polnoči židoma Schwarz-u in Boernfeld-u, po polnoči pa ljubljanski občini, je samo še paznik Andrej Vodišek, ki pa sedaj že peto leto opravlja na Barju prejemniško službo s pazniškim naslovom. Vse drugo se je od ravnatelja do nižjega paznika na razne kraje razpršilo, mnogo jih je pa tudi preminulo, je ta paznik vstrajal ves čas vseh teh dolgih 30 let nepretrgoma na svojem mestu sedaj že s sivo glavo.

Stavci na cesti. V Ljubljani so doživeli dne 30. dec. ob 1. popoldne posebno senzacijo. Stavci onih tiskaren, kjer so bili stavci odpuščeni, so prišli skupno na cesto, toda ne morda, da hrupno demonstrirajo, marveč, da delajo. Izprosili so si dovoljenje, da smejo v korist mestnemu ubožnemu zakladu kidati sneg, kar se jim je dovolilo. Postavili so jih v najbolj obljudene ulice,, v Šelenburgovo ulico, in na Dunajsko cesto. Prišlo je teh 22 novih "mestnih delavcev" in prav pridno so se oprijeli dela, tako da je bila Šelenburgova ulica v prav kratkem času osnažena. Seveda se je zbralo takoj tudi mnogo radovednega občinstva, ki je z zanimanjem sledilo delu tipografov v svobodno izbranem poslu mestnih cestnih pometačev. Tipografi bodo zaslužili lepo svotico za mestne reveže in storili s tem plemenito delo, kar je vredno vse pohvale.

Velik požar na Dolenjskem. V vasi Dobindol, občina Toplice je bil velik požar. Ker je pihal hud veter, se je ogenj hitro razširil. Pogorel je velik del vasi.

Eksplozija v novomeškem okrožnem sodišču. Dne 28. dec. popoldne se je od spodnjih prostorov novomeškega okrožnega sodišča, kjer se nahaja centralna kurjava, začula eksplozija, kateri je sledilo izpuhtevanje gostega dima. Eksplodiralo je pri napravi za centralno kurjavo baje vsled tega, ker so kotel preveč segreli. Vsled eksplozije je uhajala voda v taki množini, da so bila tla vsa pod vodo. Poklicali so strojnika Dularja, ki je bil slučajno doma, in tako se je večja škoda kmalu omejila.

Smrtni padec. Dne 25. decembra se je zglasil Štefan Kralj, 52 let star, rudar iz Izlake v Šešlerjevi gostilni v Št. Jurju. Mož je bil dobre volje in se ga je precej nalezel. Ker se mu ni ljubilo iti domov, je sklenil, da prenoči v gostilni. Gostilničar mu je dal sobo v prvem nadstropju, kamor se je Kralj že okoli 8. ure zvečer podal k počitku. Okoli ¾2. pa je našel gostilničar na cesti pred gostilno Kralja mrtvega v srajci in spodnjih hlačah. Dognalo se je, da je stopil Kralj iz spalne sobe na mali balkon, raz katerega je padel. Truplo ponesrečenca so prenesli v mrtvašnico pri Sv. Jurju.

Brez dela. — Posledica splošne krize in v veliki meri tudi premala skrb države zagotoviti delavcem eksistenco, sta vrgli sredi zime na tisoče in tisoče delavcev na cesto. Razumljivo je, da se zbirajo delavci na shodih in premišljujejo kako priti do kruha. Razumljivo je tudi, da zahtevajo pred vsem momentano odpomoč, toda pri tem ne more in ne sme ostati. Treba bo, da začne avstrijska vlada že enkrat tudi premišljevati o tem, kako bi enkrat za vselej odpomogla tej ljudski bedi in spravila splošno nezadovoljnost t. zv. nižjih slojev s sveta. Da so se razlegli prvi glasovi po kruhu ravno na Dunaju, je povsem naravno. V manjših mestih si delavec včasih za silo še pomaga, v velikih mestih pa naraščajo mase izobčenih od dne do dne. Velikanske so številke, ki so jih omenili nekateri govorniki na teh shodih. Koncem septembra je bilo pri posredovalnicah priglašenih 68.000 delavcev brez dela, danes pa je najmanj [illegible] delavcev na cesti. Samo na Dunaju je izmed 24.000 krojaških pomočnikov polovica brez dela. Enako je v drugih strokah. Če pa poiščemo vzroke te splošne bede, najdemo pred vsem, da je kriva avstr. zunanja politika, ki nam je zaprla trge na Balkanu, in jih vrgla v naročje Nemčiji, avstr. zunanja politika, ki pa do vrha polnim žepom na ljubo zapira avst. meje in notranja politika, ki razdaja milijone in milijone za vojsko, za ljudske potrebe pa nima očesa. Vojno ministrstvo se pritožuje, da je sedaj že v Ameriki za štiri armadne zbore avstrijskih moških, če bo šlo pa tako naprej, jih bo vedno več. — Zborovanje se je vršilo v rotovžu, ljudstvo pa ni našlo prostora v veliki dorani ter se je zbralo tudi na trgu. Govorila je cela vrsta poslancev in drugih govornikov in dasiravno bi vseh njihovih besed ne podpisali, eno je gotovo, da je skrajni čas, da vlad stori nekaj, da se konča ta strašna beda in brezdelnost. — Ljudstvo, dunajsko delavstvo, pa je soglašalo v sodbi: Proč z lažikristjani! Sl. N.

ŠTAJERSKO.

Iz Gaberja pri Celju. (Napad na orožnika.) V ponedeljek, dne 22. decembra ponoči, je napadel Plevčakov mesarski pomočnik A. Ogrizek zavratno orožnika Frana Gorjupa. Udaril ga je z ročico po glavi in ko se je orožnik zvrnil po tleh, ga je še enkrat udaril. Gorjup se je vendar spravil pokoncu in je potem zasledoval napadalca proti mestu. V Vrtni ulici mu je všel v neki vrt in orožnik je streljal za njim, ne da bi ga mogel zadeti.

Iz Sevnice. Tu se je naselil nov slovenski živinozdravnik dr. Franc Veble. Nemškutarji so se veliko trudili, da bi prišel kak Nemec in so enega že spravili sem — pa odločni odpor slovenskega okrajnega zastopa je zalegel in je prišel Slovenec. Delokrog ima v sevniškem okraju prav lep, in želeti mu je mnogo uspehov.

Ptujski profesor kot kavarniški razgrajač. V noči od 13. na 14. novembra m. l. se je nahajala elitna družba Slovencev v kavarni Evropa v Ptuju. Zrez vsakoršnega povoda je na tukajšnji gimnaziji nastavljeni profesor dr. Viljem Hoffer to družbo insultiral z "windische Schweine", jo imenoval "G'sellschaft" itd. ter se na posameznikih spozabil tudi dejansko. Kazal je svojo na vseučilišču v Gradcu pridobljeno nemško kulturo na način, kakor jo kažejo v milejši podobi dan za dnem buršaki, uslužbeni med Slovenci. Slovenci se niso dali zapeljati od upravičene razburjenosti, ampak so z občudovanja vredno hladnostjo premagali sami sebe. Dne 22. dec. je bil dr. Viljem Hoffer obsojen potom okrajnega sodišča v Ptuju vsled obtožb zasebnih obtožiteljev gg. dr. Brunčka, odvetniškega kandidata v Celju, Frasa, pravnika v Ptuju, Stumbergerja, trgovskega sotrudnika v Ptuju, zastopanih po g. dr. Gosaku, odvetniku v Ptuju, na sto kron globe ali deset dni zapora. Obtoženec se je skušal poravnati pred razpravo. Predlagal je tudi delegacijo drugega sodišča, da bi tekom časa ublažil upravičeno zahtevo zasebnih obtožiteljev po strogi sodnijski kazni. Užaljeni gospodje pa se niso mogli in niso smeli poravnati. — Vsem ptujskim Slovencem so še v svežem spominu neštete žalitve, preganjanja in poboji Nemcev in nemškutarjev, s katerimi so skušali uničiti ptujske Slovence in tukajšnje slovenstvo sploh. Za danes kličemo samo ptujskim nemškim, oziroma nemškutarskim veljakom: Respektirajte nas! Vsak udarec, ki pade na kateregakoli izmed naših ljudi, vrnemo mi s podvojeno močjo — vse pa v okviru naših zakonov. Časi, ko so bili ptujski Slovenci potrpežljive ovčice, ki so se dali samo mirno tepsti, so za vselej minuli.

PRIMORSKO.

Nesreča z avtomobilom. Blizu Veste na Vipavskem je srečal avtomobil primarija dr Brecelja dvovprežni voz lesnega trgovca Slokarja od Čohov nad Lokovcem. Na vozu je bil Slokar, njegova žena in par otrok. Slokarjeva žena je avtomobilistu že od daleč dajala znamenje z roko, da naj avtomobil ustavi. Avtomobil je sicer ustavil, toda šele tik pred konji. Konji so se splašili, poskočila sta pokonci, zlomila oje in več vprežne oprave in vlekla hlapca skoro 50 m po tleh. Tik pred grapo se je posrečilo Slokarju, da je konja ustavil. Hlapec je dobil precejšnje poškodbe, žena in otroci pa so se silno prestrašili. Ranjena konja in polomljen voz je moral Slokar poslati domov. Nesrečo je povzročil avtomobilist, ker kljub danemu znamenju ni pravočasno ustavil voza.

Žrtvi ljubosumnosti. Žena bogatega veleposestnika Josipa Olago pri Gorici je dobila za praznike vošilno razglednico od svojega prejšnjega ljubimca. Te karte žena slučajno ni mogla prikriti pred možem in mu jo je morala pokazati. Dasi je bilo voščilo popolnoma nedolžno, se je mož zaradi tega tako razjezil, da je začel razsajati. V strašni togoti je vlekel ženo v spalnico, vrgel jo je po tleh, strgal ji je s telesa obleko, in jo z britvijo težko ranil na spodnjem delu telesa in na prsih. Nato je šel v sosedno sobo in se ustrelil. Ko je prišla v sobo služkinja, je našla v spalnici v mlaki krvi mrtvo ženo in v sosedni sobi tudi že mrtvega gospodarja. Olago je bil star 44 let, soproga pa 34 let.

Samomor. V Trstu se je zastrupila vsled družinskih prepirov 34-letna Marija Rušičeva. Poklicali so še pravočasno zdravnika, ki jo je rešil.

Tatvina. Neznani tatovi so vlomili na praznik zvečer v manufakturno trgovino Fiorentinova v Trstu. Odnesli so nekaj denarja in za 570 K raznega blaga.

Nesreča. Anton Štrukelj iz Bat je ravnal tako nepredvidno s puško, da se mu je sprožila, Strel ga je zadel v levo nogo, odpeljali so ga v goriško bolnišnico. — Posestnika Josipa Velikonjo iz Ročinja je pobodla krava, katero je peljal k biku. Poškodovala ga je zelo nevarno. Odpeljali so ga v bolnico.

Iz goriške norišnice je pobegnil neki Dornik, doma iz Šmarij. Znorel je vsled ljubosumnosti. Dobili so ga pri ženi, kateri je dvoril neki bolniški strežaj. Treba je bilo šest oseb, da so ga oblekle v prisilni jopič in odpeljali nazaj v blaznico. Žena je ostala doma.

Pri Kalcah se je zlomila idrijskemu avtomobilu os. Voz je padel in pri tem se je poškodovala shramba za bencin. Neki voznik je izliti bencin zažgal in naenkrat je bil cel voz v plamenu. Domačini so ogenj pogasili s snegom. Voznika so zaprli.

Aretacija. V Trstu so aretirali nekega Ivana Svobodo, ker se je dognalo, da je vrgel v Tržiču neko žensko v kanal, v katerem je utonila.

Ponarejeni bankovci in sicer po po 30 in 20 kron krožijo po Gorici. Bankovci so precej dobro ponarejeni. O ponarejalcih nimajo še nobene sledi, govore pa, da so jih raztrosili še neznani člani znane družbe ponarejalcev denarja, ki je bila pred kratkim pred goriško poroto.

Nesreča ali zločin. Povozil je tržaški brzovlak v Gorici 61letnega posetnika iz Solkana, Andreja Juger. Mož je bil na mestu mrtev. Med občinstvom kroži govorica, da se mož ni ponesrečil, marveč da ga je vrgel nekdo pod vlak. Uvedla se je stroga preiskava, katere uspeh pa do sedaj še ni znan.

Znorel, ker ni dobil dopusta. — Vojaško poveljstvo na Reki je letos jako štedilo z božičnim dopustom za vojake. Veliko prosilcev je bilo zavrnjenih. Med temi je bil tudi neki vojak od 10. stotnije, ki je bil tako žalosten, ker ni dobil dopusta, da je znorel. Odpeljali so ga v blaznico.

Nemci in iredenta. Primorski Nemci so prišli s svojo novo politiko v strašne škripce. Proglasili so boj proti Slovanom in vzeli v zaščito (?) Italijane. Sklenili so z njimi bojno zvezo in postavili načelo, da se italijanski element na našem primorju ne sme več oslabiti, ker bi vsako nadaljno politično in posebno gospodarsko oslabljenje italijanskega elementa pomenilo novo zmago zmagovitih Slovanov, ki ogrožajo cel jug. Seveda to Nemce boli, ker vedo, da jim bodo Slovani enkrat hujše posvetili kot so jim pa Italijani, kar so poskusili že pri severnih Slovanih. Posebno pa so padli Nemci po Slovencih. Malo jih je, toda njihovo prodiranje na vseh straneh je mogočno in se ne da ustaviti. Zvezali so se torej z Italijani, da jim ti pomagajo ustaviti ta naval, da jim pomagajo zajeziti pohod po svoji zemlji. In prekrstili so živahno delo in vsestranski napredek Slovencev v socialnem, političnem in gospodarskem oziru v balkansko iredento. Tega imena se Nemci strašno boje. Iredenta jim je bila trn v peti in laški iredentisti pa najhujši sovražnik države, vere in cesarja. Obsodili so jo v smrt, toda doseči je niso mogli. Sedaj pa, ko so se zvezali s temi bratci, bi radi odvalili od njih ta madež in ga pritisnili Slovanom. — Seveda je za Nemca, ki tako strogo varuje interese Avstrije malo narodno, če se pridruži njegovemu heil-klicu predrzen laški Evviva Italija. Toda kaj storiti. Iredento bomo prekrstili, Slovenci so iredentisti pa bo dobro. Toda Italijani so v ti zvezi kot paglavci. Nič se ne ozirajo na svoje zaveznike marveč ugan jajo naprej svoje laške burke in napadajo neprestano nemško- avstrijsko vlado, se pretepajo z nemškimi dijaki, demonstrirajo s šolarji in šolaricami, zabavljajo čez nemške uradnike itd. Sploh Nemci imajo z njimi strašne težave. Vedno morajo prikrivati in blažiti njihove razposajenosti. Sedaj pišejo nekateri tako-le: V Istri, Furlaniji v Trstu še vzdržujejo Italijani napade Slovencev in Hrvatov, toda njihov položaj je obupen posebno še zaradi skaljenega razmerja napram državi. Avstrija jih ni nik dar ljubila — in obratno. Njihov temperament in njihove metode se ne dajo prilagoditi v avstrijski okvir in historična disonanca onemogoča še danes vsako skupno igranje. Ko sta bila višja kultura in gospodarsko blagostanje še mogočna in odločilna politična faktorja so Italijani še veljali nekaj v deželi in v državi. Danes pa, ko ne odločuje več samo par glav in ne more tiranizirati ljudstva ohola prepotenca so izgubili numerično slabši. Italijani po celem obrežju vpoštevanja vredni direktni vpliv na državno življenje. Tako pišejo sedaj Nemci. Končno pa pravijo da se morajo sedaj potegniti za te zavožene brate, da morajo plavati proti reki in se odpovedati eventualnim pridobitvam, ki bi jih dobili, da niso proti Slovanom in to samo zato, da ne zavlada v mestu in deželi Slovan. Slovenci se seveda za to ne bodo brigali. Imeli so že od nekdaj dva sovražnika in končno jim je vseeno ali rujeta proti njim tajno ali pa javno zvezana Res pa je, da so se zvezali Nemci z iredento proti svojim sosedom Slovencem, avstrijski Italijani pa so poklicali Turka v deželo.

Laško tihotapstvo. V tržaški prosti luki se vedno širi tihotapstvo različnega blaga. Zalotili so cel železniški voz vinskih sodov, ki so bil označeni kot napolnjeni z vinom in namenjeni v deželo, torej carine prosti. Tik pred odhodom vlaka pa so preiskali še enkrat sode in našli, da so bili sodovi napolnjeni s sirupom. Uvedla se je stroga preiskava, kazen bo velika.

KOROŠKO.

Tatvina v carinskem uradu. V carinskem uradu v Beljaku je ukradel do sedaj še neznani tat iz neke košare, ki je prišla iz Nemčije, površnik, vreden 120 kron. Košara je ostala po reviziji odprta, vsled česar je imel tat prav lepo priliko

Aretacija dveh nevarnih vlomilcev. Že večkrat se je poročalo da se v okolici Celovca in Št. Vida vedno bolj množe vlomi in tatvine Vse preiskave in vsa zasledovanja so ostala do sedaj brezuspešna. 26. dec. pa se je posrečilo celovški policiji, da je aretirala dva postopača in sicer pobeglega prisiljenca Karla Sibitzar in znanega tatu Pichlerja, ravno ko sta vlomila v neko mesarijo in ukradla 20. K. Na poti na magistrat je Sibitz pobegnil. Pichlerja pa so morali vkleniti v verige. Preiskava je dognala, da sta ta dva soudeleženca pri vlomih v celovški in šentviški okolici

RAZNOTEROSTI.

Duhovnik, ki ponareja podpise. Pred okrajnem sodiščem Landstrasse na Dunaju je tožil pater Julijan Lukaszkiewicz predsednika poljske šolske družbe na Dunaju, krznarja Ladislava Glowinskega, zaradi razžaljenja časti, ker je ta v neki civilni razpravi rekel, da je pater Lukaszkiewicz ponarejal podpise. Obtoženec je nastopil dokaz resnice. Svak patra Lukaszkiewisza, vpokojeni železniški mojster Kazimir Zacharski iz Sanoka v Galiciji, je izpovedal sledeče: Leta 1896, je pater priredil romanje v Lurd in po njegovem naročilu je dal Zacharski nalepiti oklic po Tarnovu Ko je krakavski stolni kapitel to izvedel, je odvzel patru Lukaszkiwiczu priredbo romanja ter poveril patra Smoczinskega. Lukaszkiewicz mi je nato narekoval odprto pismo na krakovskega knezoškofa Puzyno, v katerem je ostro napadal stolni kapitel in župnika Smoczinskega. Obenem me je pozval naj podpišem pismo z imenom "Mihael Borofka." Ko tega nisem hotel storiti, je Lukaszkiewicz sam podpisal to tuje ime. Drugič mi je poslal Lukaszkiewicz iz Trsta štiri zaprte pisma z naročilom, naj jih vržem v poštni nabiralnik Priča Štefanija Babnista, hči prejšnega hišnika v hiši poljske šolske družbe, je izpovedala, da jo je pater Lukaskiewicz večkrat pozval, naj podpiše podpisane in prazne listke z imenom svoje matere. Storila je to, ne da bi vedela čemu. Enkrat, ko je tak listek podpisala, je rekel: "Zdaj lahko revidirajo." Obtoženec je bil oproščen, ker se mu je posrečil dokaz resnice

Čin trgovcev s človeškim mesom. Iz Berolina poročajo: Na železniški postaji Stražnice so aretirali dve sumljivi osebi, ki sta peljali s seboj velik zaboj. V zaboju so našli s kloroformom omamljeno deklico, ki sta jo hotela prodati v tujino. Pes nekega stražnika meščana je opozoril železniške nastavljence na zaboj. Sporočili so to oblasti, ki je dala odpreti zaboj. Deklica je izpovedala, da je pristojna v neko gališko vas, vendar pa ni mogla povedati, kako je prišla v zaboj.

Kadar greste nazaj v stari kraj zahtevajte "tiket" za

Baltimore and Ohio železnico

CHICAGO do NEW YORKA

Pišite: R. C. HAASE,
Northwestern Passenger Agent, ST. PAUL, MINN.
po parobrodno knjižico, ki kaže vdobnosti te železnice do parnika.

W. J. RIETOW, predsednik. GEORGE HELLER, podpredsednik.
O. FOESTE, blagajnik. O. KAUFMANN, pomožni blagajnik.

Glavnica in rezervni sklad $365,000.00

GERMAN BANK

Najstarejša in največja banka v Sheboygan, Wis.

plačuje od hranilnih vlog 3%

Pošilja denar v STARO DOMOVINO, prodaja PAROBRODNE KARTE za vse parobrodne črte. Izdeluje vsakovrstne menjice.

SIROTIŠNICE IN ZAVETIŠČA SO ZAVODI SAMARITANSKEGA USMILJENJA; ČE SMO KRISTJANI V SRCU, VSTANOVLJAMO JIH.

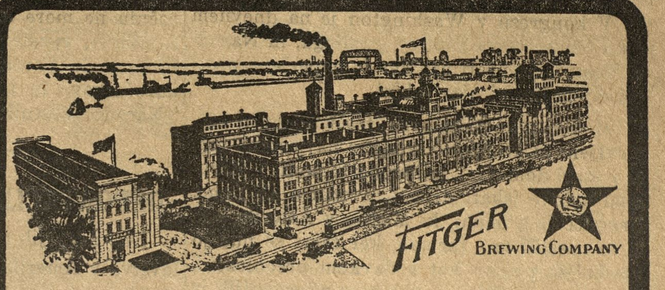

Fitger Brewing Co.

Duluth - Minn.

Večina slovenskih gostilničarjev toči Fitger pivo, v sodčkih in steklenicah varjeno iz pristnih snovij.

Josip Gerzin

zastopnik za ELY, Minnesota.

Jezditi na železnih traverzih

—vihteti kladivo, premikati tone jekla visoko v zraku — za tako delo ni vsak, za tako delo je potreba biti mož. In treba je pa tudi svežega, sladkega, dozorelega NAVY tobaka za delanje hladnih, dišečih cigaret, katere kadijo ti možje z veseljem ves dan.

GAIL & AX

NAVY

Long Cut Tobacco

"Najboljši tobak v najboljšem zavoju."

NAVY je pristen, zlatorujav, zrel, omlajen Burley tobak — skrbno zoren do treh let, da daje prijazno Burley milobo in duh. Noben drug tobak nima čudeznega okusa in boketa NAVY-JA.

Lahko se je naučiti delati cigarete iz tega svilnatega NAVY tobaka — nič tobaka se ne raztrese.

NAVY je tobak za vse svrhe — iz njega napravi se fine cigarete in je tudi prijazno duhteč v pipi; je pa tudi izvrsten in trpežen za žvečenje.

Z vsaka zaklopnico po 5c se dobi prosto knjižico cigaretnega papirja

THE AMERICAN TOBACCO COMPANY

"Narodni Vestnik"

National Herald.

Slovenic Semi-Weekly.

Owned and published by the

Slovenian Printing & Publishing Company

a corporation.

Place of Business: Duluth, Minnesota, 405 W. Michigan Street.

National Herald

Issued every Monday and Thursday; subscription yearly $2.00

The best Advertising medium among Slovenians in the Northwest

Rates on application

Entered as second-class matter May 11. 1911 at the post office Duluth, Minn., under the Act March 3, 1879."

„NARODNI VESTNIK"

Izdaja

Slovenska tiskovna družba, Duluth, Minn.

zhaja vsak ponedeljek in četrtek zvečer na 8. straneh

Naročnina stane:

Za Ameriko in Canado za celo leto	$2.00
za pol leta	$1.00
Za Evropo za celo leto	$3.00

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne sprejemajo.

Denarne posiljatve in dopisi se naj posiljajo na naslov:

"Narodni Vestnik", 405 W. Michigan Street, Duluth, Minn.

Telephone, Melrose 1113.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS MEMBERSHIP LABEL WORLD BUILDING NEW YORK

"NARODNI VESTNIK" JE PROTI BURNETT-OVI PREDLOGI.

V kongresu v Washington je na dnevnem redu Burnett-ova Litercy predloga, in Narodni Vestnik je proti nji, ker je naperjena proti priseljencem, ki niso šolani.

Mi vemo, da je delavski trg v Ameriki preplovljen, in svarimo vsakogar naj ostane rajše v stari domovini, kakor da bi hodil v Združene države iskati dela v tvornico ali jamo. Drugače je z onimi, ki mislijo v Ameriko, da bi se naselili na farmah, ker tem se nudijo vse boljše prilike kot z davkom preobloženi, revni Avstriji, ki je popolnoma v krempljih iz koriščevalne posvetne in duhovske oblasti. Vendar smo pa mi tudi toliko jednakopravni, da smo zato, da naj imajo drugi tudi pravico priti v Ameriko, kakor smo jo imeli mi. Nasprotni smo le takemu priseljevanju, katero je namenjeno držati k tlom delavstvo, in to je priseljevanje Azijatov ali Mongolov, kamor spadajo tudi Turki, ki so voljni sužnjiti za $1. na dan.

V splošnem se pa zavedamo, da je amerikanski narod, narod imigrantov, da so današnji Jenkiji sinovi in prasinovi priseljencev preteklosti. Indijanec je edini domačin, in še za Indijanca se zadnje čase vgiblje, da je prišel iz Azije čez Beringovo morsko ožino v Alasko, ter se je raztresel po Ameriki.

Razni agitatorji v kongresu so zoper priseljevanje Jugoslovanov, kamor spadamo tudi Slovenci ali "Austrians", kakor nas poznajo ti agitatorji. Povedali smo kongresu z brzojavko v angleškem jeziku na našega poslanca Miller-ja, da smo mi proti Burnett-ovi predlogi, kolikor se tiče Evropejcev izven Turčije Imigracija je resno in velikansko vprašanje s katero se hočejo državniki igrati. Kri in um imigrantov sta napravila Ameriko to kar je danes, in zato smo ostro protestirali proti nekoterimi agitatorji, ki govorijo v kongresu žaljivo o inozemcih. Besedilo naše brzojavke je sledleče:

"Hon. Clarence B. Miller, Congressman, Washington, D. C.—As a constituent of yours and as the official organ of a society with eight thousand members, we ask you to refrain from voting in favor of the Burnett Literacy Test Bill, because a restriction, which virtually says: "We are in; you are out — you stay out", is fundamentaly wrong. The alien mothers in far-off lands have bred sons and daughters with clean brawn and strong bone, and the cruel industrial America has used the blood and brawn, the bodies and lives of the children of alien mothers and immigrants to further the so called American progress and prosperity. We need these men and women of the Caucasian race for the future development of our adopted fatherland, and to wring in the fight with the nature the needs for the existence of the humanity.

We also protest against intemperate speeches of agitators against foreigners, and demand that too sharp and unrounded assertions be softened, and that a little more gentlemanliness and reason be shown in the way of approaching a great and serious sobject.

"NARODNI VESTNIK"
Slovenian Semi-Weekly, Duluth, Minn.

To je bil naš brzojav, na katerega smo dobili spodnji odgovor:

CLARENCE B. MILLER
Eight District, Minnesota.

HOUSE OF REPRESENTATIVES U. S.
WASHINGTON, D. C.

January 13, 1914.

Editor, Narodni Vestnik
Duluth, Minn.

Dear Sir:—

I have just received your telegram of the 13th protesting against the literacy test in the Burnett immigration bill. I voted and worked in opposition to this measure when it was before Congress a year ago. I have no reason to change my opinion at this time. I am pleased to have had an expression of your views as you are in a position to speak with authority on this subject. This is a measure affecting the United States to a marked degree and one that should receive very consideration.

Yours very truly,

C. B. Miller.

Isto, kar smo mi storili, upamo, da so storili tudi drugi inozemski časniki proti Burnett-ovi predlogi.

Postavodajalci so gluhi na naš slovenski jezik. Naše časopisje se ne mora vpoštevati, ker ga angležki zakonodajalic ne razumejo. Vsi nastopi v slovenskem jeziku ostanejo brez posledic, in zato je treba, da se oglasimo v angleščini, in da pošljemo prizadetim oblastim častnik, kadar jim imamo kaj važnega povedati.

Narodni Vestnik je povedal ne dolgo tega odvetniku Heimu, ki zastopa avstrijski konzulat v St. Paul, v angleščini, kar mu je šlo. Stvar so ponatisnili angleški dnevniki v Duluth, Superior, St. Paul in Minneapolis. Govorilo se je, da nas bo Heim prijel. Mi smo tu z dokazi, svoboda govora in tiska je menda v Ameriki zajamčena, in zato se ne bojimo ne Petra ne Pavla orožje, mora biti orožje v dejanju, ne samo po mislih, dokler lahko dokažemo kar pišemo.

Če je naše časopisje orožje zoper krivico in nevednost, mora biti orožje v dejanju in ne samo po mislih. In dejansko orožje je vredno vse podpore od strani rojakov in rojakinj. Brez naročnin ne more noben list storiti to, kar se od njega pričakuje; brez naročnin ne more noben list obstati. Rojaki in rojakinje, vpoštevajte to dejstvo! Poravnajte zaostalo naročnino in pridobivajte novih naročnikov in tudi oglase za vaše orožje "Narodni Vestnik."

DEPORTACIJA CH. H. MOYER-JA.

Eno najgrjih razžaljenj organiziranega delavstva v Ameriki je bila deportacija Charles H. Moyer-ja, predsdnika W. F. of M., katerega je napadla tolpa breznačajnežev in surovežev v njegovi sobi v Haucock, Mich., ga je surovo pretepla, obstrelila, vlekla na vlak in ga odposlala iz države Michigan.

Še danes se ne ve kedo so bili ti tolovaji. Vendar mi si lahko mislimo, da niso zvršili to zlodejstvo člani W. F. of M., niti nobena druga delavska organizacija. Če so poročila, katera čitamo v angleških dnevnikih, resnična, potem moramo priti do zaključka, da je pripisovati naravnostno ali nenaravnostno ta grdi, nepostavni napad in izgon požrešnim lastnikom rudnikov, kateri nasprotujejo z vse mi dovoljenimi in nedovoljenimi sredstvi organizaciji delavstva, ker vedo, da je organizacija ista moč s katero bi si delavstvo izboljšalo stanje.

Če bi bil Charles H. Moyer, kakor so ga dolžili sovražniki organiziranega delavstva, nezaželjen državljan, ne bilo bi treba organizirati bando surovežev in tolovajev, da bi ga napadli po noči v njegovem stanovanju. Za izgon nezaželjenega ali anarhističnega človeka se najdejo druga postavna sredstva, ne pa tolovajski napad. Na drugi strani, če se Charles Moyer-ju ne more predbacivati, da je nezaželjen državljan, in da je edino njegovo "hudodelstvo" to, ker je načeloval možem, kateri so se skozi pol leta tako hrabro in nevstrašeno borili za zboljšanje njih življenskih razmer in za dosego pravic, potem ima on, kot podanik Združenih držav, pravico biti v državi Michigan ali katerikoli drugi državi republike.

Kedo je bil v tolpi surovežev, ki so zvršili izgon Moyer-ja? Ali so bili to člani takozvane Citizen Alliance, organizacije, katera si je nadela geslo delovati za postavni red? Ali je bila to tolpa divjakov najeta naravnostno ali nenaravnostno od lastnikov rudnikov? To uprašanje je danes še nerešeno, in mi, kot časnikarji za delavske koristi želimo zvedeti resnico.

Kedo je najel te barabe? Kdorkoli jih je najel je kriv grdega zločina, in ta krivda leti na iste, ki so zoper delavsko organizacijo. Ti delavski sovražniki so kršili postavo te ljudovlade, ker so oropali vodjo stavkarjev svobode, katera je zajamčena v ustavi Združenih držav vsakemu podaniku. Kadar pride tako daleč, da je svoboda tega ali onega podanika te republike v nevarnosti v tej republiki, takrat je čas, da se vsaj priprosto ljudstvo cele republike dvigne in zahteva, da se najdejo krivci, katere je sumarično kaznovati. Slovenski delavci bi radi vedeli, za vzrok, zakaj se je Moyer-ja napadlo in prognalo iz Michigana. Mi dobivamo več uprašanj, a jih ne moremo rešiti, ker nismo bili na licu tega hudodelstva. Želeli bi, da bi Glasnik stvar pojasnil s popolnoma nepristranskega stališča, če zamore in sme to storiti. Ali je bil ta napad in izgon zato, da se zruši unijo in da se oropa delavstvo pravice organizacije? Mi bi radi to vedeli; radi bi vedeli kedo je kriv napada. Mi bi radi odgovorili našim rojakom na ta uprašanja, a ne moremo.

Če so lastniki rudnikov s pomočjo njih javnih in skritih trabantov posredno ali neposredno krivi deportacij Moyer-ja v edino svrho, da bi razbili delavsko organizacijo na severnem Michiganu, in tako vničili opravičeno zahtevo onih miroljubnih in tlačenih mož, kateri zahtevajo malenkosa pravice, potem so zaslužili ti lastniki rudnikov stroge kazni. Delavci na Michigan se borijo za pravico in svobodo. Oni niso odložili orodja brez vzroka, iz lenobe, ali iz osebne mržnje zoper delodajalce. Oni so odložili orodje in so nehali delati zato, ker ni bilo mogoče dalje prenašati krivične razmere pod katerimi so bili prisiljeni sužniti v globokih podzemskih jamah toliko let. Vsi isti, ki pomagajo streti organizatorično misel, so sokrivci napada na Moyer-ja, in delavstvo v Ameriki naj jih zapiše za veke v naj črnješo knjigo.

GOSPODARSTVO.

Gospodarski razvoj Srbije. Dve srečni in zmagoviti vojni sta obrnili pozornost sveta na Srbijo. Dan za dnem privažajo vlaki v Belgrad množice tujcev iz cele Evrope, ki prihajajo deloma s praktičnimi nameni, in načrti. Ponujajo Srbiji kapital in delajo vsemogoče projekte.Ne bo mogoče vsega naenkrat izvesti. Treba pa je že danes konstatirati, da je Srbija na pričetku velikega gospodarskega in kulturnega razvoja. Omeniti hočemo samo večja dela, ki se v Srbiji po vojni pripravljajo in in deloma tudi že izvršujejo. Čez Donavo bodo z rumunskega brega na srbski breg postavili veliki most. Obe vladi sta že imenovali člane v komisijo, ki naj poišče najugodnejše mesto na obojestranskem bregu. Stroške za most bosta plačali obe vladi, toda delo izevede Romunska, kateri povrne Srbija po končanem računu polovico zgradbenih stroškov, ki na njo odpade. Ta most bo velike važnosti za spojenje južne Rusije in Romunske čez Srbijo z Jadranskim morjem. Skupina berolinskih kapitalistov začne pomladi graditi v Belgradu velik hotel. Kapital družbe znaša 5 milijonov mark, od katerega je že en miljon izdan za pripravljal na dela. V družbi bo zastopan tudi srbski kapital. Hotel bo opremljen najvzornejše in najmodernejše. Ko bo hotel dodelan, ga bodo izročili ruski družbi v svrho eksploatacije. V znanem srbskem pirotehničnem zavodu v Kragujevacu bodo letos izdelali 12 milijonov patron za puške. Zavod ima tudi sedaj mnogo dela. Bitoljsko trgovstvo je sklenilo na zborovanju, ki se je vršilo v navzočnosti zastopnika trgovinskega ministra, ustanoviti trgovinsko zbornico, ki bo delala za povzdigo trgovine v bitoljskem okraju in ki stopi v najtesnejšo zvezo z belgradsko trgovinsko zbornico. Rimska banka (Banca di Roma) je prosila ministerstvo, da ji dvooli ustanoviti filialke v Belgradu, Skoplju in Bitolju. Italijanska vlada je zelo priporočala to prošnjo in srbska vlada je že dala svoje dovoljenje, navzlic temu, da so se mnogi srbski listi izjavili proti temu, češ da Rimska banka deluje tudi v Albaniji in da je bila s svojim kapitalom udeležena tudi pri albanski ustaji. Letos se je ustanovila družba za plovbo po Donavi s centralo v Reznu, ki ima namen s to trgovsko cesto spojiti Nemčijo s Srbijo in toraj z balkanskimi državami tako, da bi Avstro-ogrska ostala na strani. Akcijski kapital znaša 4 miljone mark. Srbsko trgovstvo pozdravlja to podjetje in tudi javnost se zavzema za to. S to zvezo zajamči Srbija svojim pridelkom izvoz do južne Nemčije, Nemčija pa svojim industrijskim izdelkom izvoz v Srbijo. V Belgradu bodo ustanovili veliko moderno tržnico. V predmestjih pa bodo ustanovili štiri manjše tržnice. Poljedeljsko ministerstvo namerava ustanoviti gospodarske šole v monastirih Žiči, Studenici in Kaleniči. Varšavska tvornica za sukno je dobila od srbske države naročilo za 50.000 uniform za 1 in pol milj. Uniform pa Srbija še vedno potrebuje in jih bo še naročila. Srbska trgovina, ki se je že pred vojno lepo razvijala, je zdaj na začetku novega razvoja in razcveta.

ANGLEŠKI PREDLOG.

Poročalo se je že, da so zastopniki trozveze odgovorili na predlog sira Edvarda Greya, da privolijo v odložitev izpraznjenja južnoalbanskih pokrajin s strani Grške, da pa bo vprašanje Egejskih otokov šele pozneje rešeno.

V dunajskih diplomatičnih krogih priznavajo Greyu zaslugo glede rešitve vprašanja Egejskih otokov. Otoka Imbros in Tenedos naj dobi Turčija, druge Egejske otoke pa Grška, izvzemši onih 12 otokov, ki jih ima zasedene Italija. Grey je hotel s tem odškodovati Grško za Epir in obenem preprečiti izbruh nemirov v teh pokrajinah. Na Dunaju so mnenja, da Greyevega predloga ni smatrati za skupno akcijo tripelentente, dasiravno sta se francoski in ruski veleposlanik v Londonu njegovemu predlogu takoj pridružila. Da so se zastopniki trozveze izjavili zadovaljne z odložitvijo odpoklica grških čet iz Epira do 18. januarja, še ni znamenje, da so velesile sprejele ves Greyev predlog. Glede Egejskih otokov pa so si pridržale velesile odločitev za poznejši termin.

Pri vprašanju otokov gre predvsem za otoka Kios in Mitilene, ki ju hoče angleški predlog priznati Grški, seveda pod pogojem, da se oba otoka nevtralizirata. S tem Turčija ni zadovoljna in zato tudi gotove druge države ne podpirajo tega predloga. Lahko pa pride zaradi tega vprašanja zopet do napetosti med Grško in Turčijo in baje, kakor pravijo avstrijski diplomati, gre velesilam za to, da ohranijo mir. Doslej še ni protipredloga, slišati pa je nasvete, da naj se prepustita ta dva otoka Turčiji, zato pa naj dobi Grška onih 12 otokov, ki jih ima zasedene Italija. Baje bi Italija prepustila Grški te otoke, če dobi gotove kompenzacije v Mali Aziji.

AUSTRO-AMERICANA PAROBRODNA DRUŽBA,

Direktna črta med New Yorkom in Avstro. Ogrsko.

Nizke cene. — Dobra postrežba Električna razsvitljava. — Dobr kuhinja. — Vino brezplačno.

Kabine III. razreda na parobrodih

KAISER FRANZ JOSEPH I.

in

MARTHA WASHINGTON.

Na ladjah se govore vsi avstrijski jeziki.

Družbini parobrodi na 2 vijaka:

KAISER FRANZ JOSEF I., MARTHA WASHINGTON, LAURA, ALICE, ARGENTINA, OCEANIA.

Novi parobrodi se grade.

Za vsa nadaljna pojasnil se obrni na glavni zastop:

PHELPS BROS. & CO., General Agents,

2 Washington St., New York, ali na njih pooblaščene zastopnike v Zedinjenih državah in Canadi.

ČE SI ŽALOSTEN ALI OTOŽEN

poseti naš

Ely Opera House

kjer bodeš videl krasne, najnovejše premikajoče slike, obsegajoče črtice iz celega sveta. Slike so jako poučljive in tudi zabavne. — Menjavamo jih vsak dan. — Za obilen poset se priporoča

VODSTVO.

ZNAK DOBRE OBLEKE

The Columbia Clothing Co

DVE VELIKI TRGOVINI

DULUTH SUPERIOR

Cena za vse enaka. — Obleka za možke in fante; najboljše blago po primernih in poštenih cenah.

SLOVENSKA GOSTILNA

Frank Medved

CHISHOLM, MINN.

Phone 101.

PRIPOROČA SE CENJENIM ROJAKOM V OBILEN POSET.

NAJBOJŠA POSTREŽBA Z VSAKOVRSTNIMI PIJAČAMI.

Frank Veranth

ELY, Minn. = Phone 96.

PRIPOROČA SE ROJAKOM ZA NAROČILA TRDEGA IN MEHKEGA PREMOGA.

Narocite pravocasno, da boste imeli kadar rabite.

ROJAKINJE POZOR! LEPA PRILIKA

za učenke, ki se žele naučiti šivati ženske slamnike. Učenke se sprejemajo po dogovoru vsaki dan od osmih dopoldan do osmih zvečer. Naslov Helena Vičič 458 N. Halsted St., Chicago, Ill., 2. nadstropje zadaj.

Ljudje, ki poznajo dobri tobak, kadijo Havana cigare.

Poskusite cigaro

S. N. P. J.

ki je najboljša cigara na Range. Varos in Iby so tudi dobre cire. Vse te izdeluje

LOUIS TILLMAN
Aurora, Minn.

POGLEJ! POGLEJ! POGLEJ!

Cenjenim rojakom Slovenecem in Hrvatom naznanjam, da imam v zalogi veliko kalifornijskega vina. Staro belo po 75c črno 70c, novo belo po 65c črno 60c galon s posodo in vožnino (freight) vred po Rangu. Manj kot 28 galonov se ne more naročiti.

Se toplo priporočam za obila naročila

Anton Fox, bx 887
Virginia, Minn.

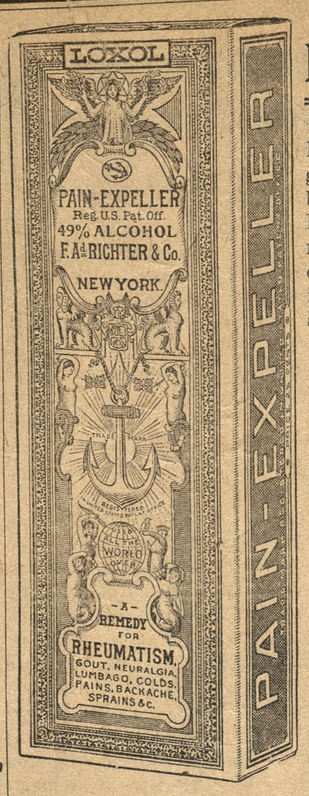

DR. RICHTER'S

Pain Expeller

Prežene bolečine revmatizma, ischias, kostnice, mišični revmatizem, nevralgijo ali trganje po čeljustih. Olajša bolečine in trdosti v členih in mišicah. Izvrstno zdravilo, če se kak člen izpahne, za hromost ter odrgnenja. Hitro ozdravi prehlajenje, gripo, boleči vratobol in nahod. Zabrani vnetje pljuč in vnetje sščanje v prsih.

Ozdravi glavobol in zobobol.

4—5 kapljic v kozarcu vode je izvrstno sredstvo za grgranje v slučaju vnetja grla.

Če se užije (4 kaplje v kozarcu vode) je izvrstno zoper krč v želodcu, neprebavljisti.

Pristni expeller pride v zavojčku kakor ga kaže slika.

PAZITE NA NIČVREDNE PONAREDBE.

25 in 50 centov steklenica v lekarnah.

F. Ad. Richter & Co.

74-80 WASHINGTON STREET NEW YORK.

FIRST NATIONAL BANK

Chisholm - - Minn.

Kapital $25.000. Preostanek $29.318.

Osebna odgovornost $5,000.000.

Obrestuje denar po 3%

Prodaja parobrodne liste in posilja denar na vse strani.

Posebno pozornost dajemo Slovencem.

Pridite in se prepricajte!

Pozor! Pozor! Pozor!

Z malim denarjem veliko zabave!

Najboljši in najnovejši

GRAMOFON samo

$7.50

Naročite si najnovejši GRAMOFON, s katerim si lahko napravi prijetno zabavo z najlepšimi pesmi in godbo za mal denar.

Naš GRAMOFON je popolnoma nova iznajdba. Nadkriljuje druge radi čistega, močnega glasu, vsled tega vam ga najtopleje priporočamo. Ako si naročite naš GRAMOFON, smo prepričani, da dete z njim jako zadovoljni.

Prodajamo tudi **igralne plošče** najboljših pesnikov in godbenikov po **65c** komad. Naše plošče so izdelane popolnoma iz nove snovi ter pri vporabljenju nikakor ne pokvarijo. Ako padejo, se ne razbijejo in to dejstvo jim daje prednost pred vsemi drugimi izdelki.

Jamčimo najboljšo in pošteno postrežbo s tem, da v slučaju nedovoljnosti naročnikom denar vrnemo. Vsa naročila se morajo poplačati. Cenik pošljemo vsakomur brezplačno. Pišite ponj.

BENKO RUS & Co

11250 INDIANA AVE., CHICAGO, ILL.

KDOR HOČE DOBRO, PODUČNO ČTIVO, NAROČI NAJ SI NA 'NARODNI VESTNIK". NAJVEČJI SLOVENSKI POLITEDNIK V ZJEDINJENIH DRŽAVAH AMERIŠKIH.

CENTRALNA LEGA.

ČISTO NA NOVO OPREMLJENO.

SOBE S PARNO KURJAVO, TOPLO IN MRZLO VODO. UREJENE PO NAJBOLJ MODERNEM NACINU.

Park Hotel

ILIJA RATKOVICH, lastnik

ŠTEV. 531, VOGAL ZAPADNE ŠESTE AVENUE IN SUPERIOR STREET

TELEFON: MELROSE 1673. DULUTH, MINN.

SE PRIPOROČA SLOVENCEM ZA OBILEN POSET. CENE ZMERNE, POSTREŽBA TOČNA.

Za naše gospodinje.

KUHINJA.

444. Piščanci v črni omaki.

Ko kolješ piščance, prestrezi kri v kako skledico ter primešaj takoj malo kisa ali mrzle vode, da se ti kri ne strdi. Piščance duši na surovem maslu, na peteršilju, čebuli, korenju in limonovih olupkih. Ko so piščanci že precej mehki, jih vzemi iz koze, poštupaj korenine z žličico tolčenega sladkorja, zarumeni ga; potem primešaj še žlico moke, zalij to prežganje z dobro juho in črnim vinom ter kuhaj v tej omaki piščance. Omako pretlači skozi cedilce, primešaj ji še kri, sol in limonovega soka, prevri jo iznova ter oblij ž njo piščance.

445. Piščanci v omaki s karfijolo.

Skuhaj lepo karfijolo v precejeni juhi, v katero deni pol žlice surovega masla. Ko je mehka, jo zloži na krožnik k zrezanim kuhanim piščancem ali kokošim. Že prej pa pripravi sledečo omako: Naredi prežganje iz surovega masla in približno ene žlice moke in ga zalij s par zajemalkami kurje juhe. Omako mešaj tako dolgo, da se ti zgosti; potem ji prideni še 2 rumenjaka, razmotana z mrzlo juho, limonovega soka in kakih 20 — 30 rakovih repkov. S to omako oblij piščance ali kokoš.

446. Piščanci v paradižnični omaki.

Duši par rajskih jabolk ali paradižnic na surovem maslu s čebulo in juho ter jih pretlači na dušene piščance, katere obloži z dušenim rižem ali s praženim krompirjem.

447. Ocvrti piščanci.

Zreži očejene piščance na 4 ali več delov, nasoli jih, povaljaj v moki, razmotanem jajcu in v drobtinah ter jih ocvri na surovem maslu ali na masti. Ocvri tudi zelenega peteršilja ter okrasi ž njim ocvrte piščance. K piščancem daj solate.

448. Piščanci v rižu (Risotto.)

Razbeli mnogo surovega masla, zarumeni na njem precej drobno zrezane čebule in duši na tem nekaj časa zrezane in osoljene piščance. Potem prideno izbranega ter opranega riža, kolikor ga potrebuješ. zalij ga z juho ter duši piščance in riž tako dolgo, da bo riž dovolj mehak, a ne razkuhan. Biti mora gost, a ne suh. Ako hočeš, prideni rižu tudi malo dušenega ali kuhanega zelenega graha ali dušenih gob. Tudi lahko deneš na čebulo, preden si dejala piščance v mast, malo paprike. K rižu daj parmazanskega sira.

449. Pitana kokoš (poulard) na francoski način.

Stolci v možnarju in zmešaj dobro za jajce mesnega aspika ter še enkrat toliko surovega masla; prideni žlico seseklјanega in stolčenega pehtrana, zmešaj vse iznova prav dobro in natlači ta nadev v trebuh zelo mastne, lepo bele, očejene in nasoljene kokoši. Nato operi in očisti kar najbolj skrbno svež svinjski mehur, deni kokoš vanj, zveži ga in zavij v prtič, katerega tudi dobro zaveži ter deni tako zavito kokoš v vrelo vodo Kuhaj jo 2 uri, potem odcedi vodo, odstrani prtič, odveži mehur, deni kokoš na krožnik in jo oblij s sokom, ki je v mehurju. Posebej daš lahko še gorke zeliščne ali brusnične omake.

450. Piščanci v obari.

Zreži piščance na več koscev, katere osoli ter duši na surovem maslu in juhi. Pozneje jih deni v svetlorjavo prežganje ter jih zalij z juho. Prideni tudi peresce s soljo stlačenega majorana in zelenega kuhanega ali dušenega graha, ako ga imaš.

Ali: Povaljaj osoljene kosce piščancev v moki ter jih duši na surovem maslu. Ko se zarumene, jih zalij z juho. K obari daj žganjcev, močnatih žličnikov ali kaj druzega.

451. Genovski piščanci.

Razgrej srednjeveliko skodeljico najfinejšega olja; primešaj mu 4 sesekljane sardele, žlico sesekljannih kapar in skodeljico vinskega kisa. To omako prevri ter jo vlivaj po žlicah še vročo na kuhane ali dušene, zrezane piščance. Obloži jih s trdokuhanimi jajci in s solato ter daj mrzle na mizo.

452. Piščanci v frikase.

Duši piščance na surovem maslu in na korenimah ter napravi iz soka frikase-omako (gl. št. 134.), s katsro oblij zrezane piščance.

453. Piščanci v frikando.

Skuhaj na trdo 5 jajec, olupi jih, prereži črez sredo, vzemi rumenjake iz njih ter jih stlači z oljem skozi sito. Potem prideni malo dobre juhe ali soka, v katerem so se dušili piščanci, limonovega soka, vina, malo kisa, surov rumenjak in soli ter mešaj to tako dolgo, da bo lepo gladko. S to omako oblij dušene ali kuhane ter zrezane piščance in jih okrasi s četrtinkami ostalih beljakov, — v katere deni malo omake. — s špargljі ali s krfijolo, zabeljeno z oljem in kisom. To se uživa mrzlo.

454. Piščanci v majonezi.

Oblij dušene, zrezane piščance z majonezno omako št. 160., I. ali II. ter daj mrzle na mizo.

455. Pečeni in ocvrti piščanci.

Zreži ostanke pečenih piščancev na jednako velike, približno 5 cm dolge in 4 cm široke kosce, katere poškropi z dvema žlicema kisa ter posipaj nekoliko s soljo in poprom Tako jih pusti 2 uri. Nato vzemi vsak kosec posebej iz sklede, pomoči jih v redko osoljeno testo iz enega jajca in malo moke in jih ocvri na surovem maslu ali na masti.

456. Piščanci v oljnati omaki.

Za to jed tudi lahko porabiš ostanke pečenih piščancev. Zreži jih zopet na majhne kosce, poškropi s kisom in posipaj s soljo in poprom ter jih pusti tako 2 uri. Mej tem časom pa pripravi sledečo omako: Deni v skledo surov rumenjak, zmešaj ga dobro in pridevaj polagoma najfinejšega olja, in sicer na vsak rumenjak 10 dek olja. Pomni pa, da zmešaj vsako prejšnjo žlico olja dobro z rumenjakom, potem šele prideni drugo Po vsaki osmi žlici olja primešaj žličico kisa, soli in popra, pomoči vsak košček mesa v to omako, zloži jih na krožnik, okrog pa deni na četrtinke zrezanih, trdo kuhanih jajec in kupček lepe rumene solate. V sredo na vrh deni srček solate.

457. Laški ravioli.

Seseklјaj drobno mrzlo meso od perutnine, prideni mu popra in soli ter ga praži nekaj časa na surovem maslu. Potem mu primešaj še sesekljanega peteršilja, drobnjaka, 2 rumenjaka in nekaj kisle smetane in pusti, da se meso ohladi. Mej tem pa naredi testo iz dveh jajec, izvaljaj ga, izreži s kolescem (radeljčkom) majhne podolgaste in okrogle krpe (bleke) in namaži na vsako nekoliko pripravljene sekanice; robe krp pa pomoči z jajcem ter jih stisni skupaj. Raviole kuhaj 20 minut v slani juhi ali vodi, potem jih odcedi, potresi jih s parmazanskem sirom ter zabeli s surovem maslom.

Špehovka.

Raztopi v četrt kvarta toplega mleka tri rumenjake, eno osminko funta raztopljenega masla in soli, ter vlij na en funt pogrete moke, naredi testo in prideni še eno dvanajstinko funta ali eno unco shajanega kvasa. Ko je vse dobro stepeno, pusti shajati. Medtem ocvri prilično pol funta sveže slanine, lahko vzameš tudi cvrto most z ocvirki in zrumeni nekaj kruhovih drobtin, razvaljaj vzhajano testo tanko, polij ga z ohlajeno slanino, potresi s sladkorjem in cimetom, kar tudi lahko opustiš, zvij testo v potico, deni v namazan mudel, ter pusti zopet shajati. Ko je vzhajano, speci in daj gorko na mizo.

Spomini slavnostne otvoritve "Slovenskega Doma" v Rock Springs, Wyoming.

Kar smo Slovenci, naseljeni v tukajšnjem mestu in okolici, že dolgo pričakovali, smo končno dosegli. Kot obišče dobri "Santa Claus' pridne otroke, ter jih obdari z raznovrstnimi darili, ravno tako je tudi letošnje Novo leto obiskalo nas tukajšnje Slovence "vse čez," ter nam podarilo krasno poslopje, ki je zgodovinskega pomena za naš narod. To poslopje "Slovenski Dom," je bilo otvorjeno in zročeno prometu na dan Novega Leta z veliko slavnostjo. Ob eni uri popoldne se je pričela parada s tukajšnjo unijsko godbo na čelu; za godbo so korakala tukajšnja Slovenska društva po starosti, kakor so bila vstanovljena. Za tem je korakalo nekaj drugih, ki so nam pomagali ,da je bila parada tem veličastnejša. Taka parada je velikega pomena za narodni vgled. Ljudstvo drugih narodnosti je imelo ta dan vso pozornost obrnjeno na nas, ter opazovalo naše šege in navade, kakor tudi naše zadržanje. Zato pa čast našim zavednim rodoljubom ki so razumeli kaj pomeni tak narodni manifest v očeh javnosti. Junaško smo pokazali, da Slovenstvo koraka v prvih vrstah kulturnega razvoja. Združena Slovenska društva so priredila to slavnostno parado po nekaterih glavnih ulicah našega mesta, pod vodstvom maršala Frank Subic in Valentin Yugovich, ki sta svoje naloge izvrstno rešila. Ko se je sprevod podal skozi Pilot Butte Ave. na Butte cesto, smo zagledali naš z zastavami in napisom okrašeni "Slovenski Dom." Radostno so plapolale naše zastave po zraku. V naših srcih se je oglašala mogočne zavest, da to krasno poslopje, ki se ponosno dviga nad svojimi sosednimi zgradbami kot poglavar svojega okrožja, spada kot lastnina vsem tukajšnjim združenim slovenskim društvom, oziroma je last vseh naseljencev Slovenske narodnosti v Rock Springs in okolici. Na pročelju velikega poslopja je bil v počast združenih društev ta-le napis: "Pozdravljena Združena Slovenska Društva;" Slovenski Dom" vas danes vsprejema!!"

Če pomislimo je bil to svečani trenotek v zgodovini tukajšnjih Slovencev, ko so v bratski slogi in prijateljstvu prestopila prag "Slovenskega Doma" vsa vzajemna in zedinjena Slovenska društva

Nato se je občinstvo zbralo v glavnej dvorani "S. D." Dasi je ta dvorana jako obsežna, vendar je bila povodom slavnostne otvoritve skoro premajhna, ..na igralnem odru so se zbrali uradniki korporacije "Slovenski Dom," kakor tudi razni govorniki, ki so svojo nalogo imenitno rešili. Okvir igralnega odra je bil lepo okrašen in na vrhu istega je bil pritrjen krasen napis sledeče vsebine: **"Živelo Združeno Bratstvo Vseh Slovencev; Živela Organizacija "Slovenski Dom!!"**

Ko je občinstvo zasedlo vse prostore v dvorani, je zaigrala godba par dušo očarujočih in pete privzdigujočih maršov. Na to pa je nastopil naš dobro poznani in vsestransko čislani rojak gospod John Koshir. Kot predsednik "Slovenskega Doma" je v svojem nagovoru pozdravljal vse navzoče. Posebno se je zahvalil še vsem tistim, ki so prišli iz naših sosednjih mest, ter nam na ta način pomagali do večje vdeležbe in boljšega vspeha. Govornik je povdarjal pomen našega "S. D.", ter kakšno stališče isti zavzema med narodom, in kakšno stališče bode lahko narod zavzemal med svojimi sosedi v bodočnosti. V svojem znamenitem govoru je povedal veliko lepega in koristnega, kar je vredno, da se v bodoče vpošteva. Ob zaključku pomembnega govora je žel viharno odobravanje, ter gromoviti živijo klici in ploskanje je bilo jasen dokaz, da se ljudstvo strinja z izvajanji prvega uradnika, oziroma predsednika naše inkorporirane organizacije "Slovenski Dom."

Za predsednikom je nastopil naš odvetnik, ki je skozi celo leto zvesto stal na naši strani in nam pomagal v vseh ozirih, da smo prej dosegli svoj zaželjeni cilj. W. B. Dunton, kot odvetnik naše korporacije, je v angleščini pozdravil zbrano občinstvo, ter v daljšem govoru razpravljal o podjetnosti amerikanskih Slovencev. Kot dober poznavalec razmer, kakor tuti sloge in nesloge, je posebno pohvalil naša združena podporna društva; dasiravno posamezno spadajo k raznobarvnim jednotam in Zvezam, ne delajo medsebojno niti najmanjše razlike. Rekel je, da je narodu, ki nastopa v takej slogi zagotovljen vspeh in napredek v bodočnosti. Tudi temu govorniku je ljudstvo pritrjevalo z živahnim aplavzom.

Za tem govornikom je nastopila moja naklonjenost in velikost, oziroma vse skupaj; ker je bilo tako določeno v dnevnem programu, se je moralo zgoditi, in ker sem bil že predstavljen pred ljudstvom, sem seveda moral "beš-prehati." Vsebino svojega govora sem že pozabil, ker nisem tako natanko poslušal, kot sem svoje kolege: zato pa tudi nevem, kakšne lavorike sem si spletel. Slišal sem raznovrstno hvalo in pripombo, za kar se klanjam cenjenemu občinstvu. Ko sem svojo klobaso, ali tako imenovani "speech" zaključil, je bilo slišati nekak šum po dvorani; to pa menda zato, ker sem v gotovo zadovoljstvo poslušalcev utihnil. Namen cele zadeve je bil ljudstvo zadovoljiti, zato sem pa vsaj del svoje naloge rešil s tem, da sem svoje duševne proizvode očrtal kolikor mogoče na kratko, ker itak niso bili posebno duhoviti. Da le enkrat napraviš veselje, pa je dobro; če ne takrat ko prideš, pa takrat ko greš, je rekel Ribničan; in jaz se v polni meri strinjam znjim.

Kot četrti in zadnji govornik je nastopil gospod Jakob Mlakar. V svojem lepem in jedrnatim govoru je razpravljal o pomenu "Slovenskega Doma," ter o složnem nastopu vseh slovenskih društev. Izrazil se je, da je bil že po raznih mestih in državah širom naše mogočne ljudovlade, kjer so naseljeni naši rojaki, da pa se ni videl tako složnega nastopa vsestransko združenih Slovenecv, kot se je to zgodilo povodom slavnostne otvoritve "Slovenskega Doma" v Rock Springs, Wyo. Pohvalil je sistem na kateremu stoji organizacija in zgradba "S. D." Rekel je, da je to edino prava in zdrava podlaga za vsako poslopje ki ga nazivamo narodno lastnino. Po sistemaciji delniških družb se vstanovljajo narodna podjetja tu in tam, kar pa zelo hitro prenehabiti last narodova: Nekaj delničarjev v teku časa odleti, ostali pa ostanejo diktatorji stavbe, ki sicer nosi ime "narodno," kar pa v resnici ni. V takih slučajih se zgodi, da ima ljudstvo svoj "Dom" v poeziji. nikakor pa ne v praksi....

Ko je Mr. Mlakar zaključil svoj govor so se slišali klici zadovoljstva, ter vsestransko odbravanje in ploskanje.

Kot tajnik "S. D." se v imenu vseh tukajšnjih slovenskih društev našim govornikom za njih trud prav lepo zahvalim (kar seveda tudi mene zadene nekoliko,) ter jih prosim, da nam v bodoče ob sličnih prilikah zopet pomagajo s svojimi zmožnostmi do vsestranskega vspeha.

Po zaključku omenjenih govorov se je ljudstvo med igranjem godbe razšlo, ker je bila slavnost prekinjena do sedme ure zvečer. Ob 7 uri zvečer se je pričelo srečkanje raznih predmetov, kar je prineslo "S. D."lep dobiček, vdeležencem srečkanja pa mnogo zabave in nekaterim tudi dobitke. Ko je bilo vse to pri kraju se je pričel ples, ki je trajal skoro do jutranje zarje. To se nam seveda ne sme zameriti, ker je slavnostna otvoritev "S. D." le enkrat. Poleg plesa je pa bila še druga prekoristna zabava — in to je: raznovrstni materijal, ki daje uteho sistemu stanovalcev naše notranjosti, je bil na razpolago v banketni sobi. Naše nevtrudljive in za 'S. D." vnete žene in dekleta so ob tej priliki pokazale vso svojo kuharsko umetnost. Vsa čast njim; Tudi penečega piva ni manjkalo v spodnjih prostorih, ter drugih, manj močnih pijač; le" ognjene vode" ni bilo, ki prav za prav na veselico ne spada.

Ob deseti uri zvečer je naznanil predsednik, da je prejel neki telegram z Eveletha, Minn. Ko je v dvorani potihnilo, je prečital rojak John Koshir telegram sledeče vsebine: "Pozdravljeni narodni bratje povodom otvoritve vašega "S. D." v Rock Springs, Wyo. Ob priliki se spomnite tudi "Slovenskega Zavetišča." Vsestranski vspeh in sloga vam želi vdani vam, Matija Pogorelc." Ko je prečitan ta brzojav, so zaorili gromoviti živijo klici po dvorani, kajti z brzojavko nas je počastil edinole Mr. M. Pogorelec. Ker gospoda Pogorelca osebno poznam in kolikor je meni znano, je še vedno "ledik in frej," ga tem potom prav vljudno vabim, da nas v kratkem obišče, ter poiskusi kako bi šlo kaj z plesom v našej novi dvorani.

Ob zaključku tega poročila se še enkrat vsem skupaj prav lepo zahvalim za razne darove in zvesto sodelovanje pri "S. D.", kakor tudi za ogromno vdeležbo povodom slavnostne otvoritve. V splošnem se je vdeležil te slavnosti ves slovenski narod našega mesta, Zato bi bilo jako lepo, ko bi bila zraven še dva možaka, ki sta sicer narodnjaka, da bi se končno vendar pokazalo ko je "S. D." zgrajen, da ni niti enega ki pretaka slovensko kri po žilah, ki bi nebil z dušo in telesom za slogo, medsebonjnevzajemnosti, izobrazbo in procvit našega milega slovenskega, naroda. Bodimo toraj v bodočnosti še bolj složni kot smo do sedaj bili. Vrzimo od sebe vse strankarske predsodke kadar gre za narodni dobrobit. Svoja politična in verska naziranja ohranimo za posamezne skupine: Nikomur ne branimo nič, nikomur ne vsiljujmo nič .. "Slovenski Dom" pa naj bo res dom vseh, Slovencev....

Končno vam naznajam, da je fiskalno leto "S. D." 26. januarja 1914. Na ta dan ob 7 uri zvečer bode sklican shod vseh tukajšnjih Slovencev, oziroma vseh slovenskih društev, da se izvoli "S. D." za leto 1914.

Srčni pozdrav vsem Slovencem in Slovenkam širom sveta, posebno pa vsem tistim, ki smo se skupno zabavali na Novega Leta dan v "Slovenskem Domu."

Franc S. Tauchar.

SPOMINJAJTE SE OB VSAKI PRILIKI ZAVETIŠČA V AMERIKI.

POZOR!

Rojaki, kateri ste naročili **N. V.** svojim prijateljem ali znancem v stari kraj, ponovnte jim naročnino, predno poteče, ker mi ustavimo pošiljanje lista takoj, kakor hitro poteče naročnina in sicer iz tega vzroka, ker je draga poštnina. Na vsak list moramo dati znamko za en cent. Obnovite naročnino, če želite, da bodemo pošiljali list redno v stari kraj.

NARODNI VESTNIK!

POZOR SLOVENCI!

Z dnem 1. januarja 1914 bom otvoril v Chisholmu, Minn, na 1 Ave en block od pošte blizu cerkve novo krojačnico in prodajalno za vsakovrstne možke oprave. Rojakom se priporočam za obilen obisk. Skrbel bom vedno, da bom stranke postregel z dobrim blagom in po nizkih cenah.

OPOMIN.

Ker sem namenjena odpotovati v stari kraj prihodnje poletje in ne vem, ali se kedaj več vrnem ali ne, zatorej tem potom opominjam vse one, ki mi kaj dolgujejo, da poravnajo svoj dolg v kratkem času, ker drugače bom primorana jih postavnim potom primorati to storiti.

Virginia, Minn., 10. jan. 1914.

Antonija Trampush.

(12-22-14)

PRODAJO SE

polnovrstne vglasbene harmonike trivrstne orehovi izdelek, z mazakom vležene, 43 tipk, potezanje in pritisk enako vglasben, 12 basovih tipk. V vsakem tonu meh zavarovan. Medeni glasovi na usnju ležeči z močnim bombardonom bosi. Izvršena z aluminom in nikelnom. Sploh fine harmonike in izvrsten glas. Cena sedaj samo $50. — Anton Zadnik, 46 Norman Ave., Eveleth. Minn.

NEBO CORK TIP CIGARETTES
10 FOR 5c

Najboljše cigarete vseh cigaret

Pristne—bogate—zadovoljive

Izvanredno kadenje, z izvrstnim okusom

DENAR

zamorete napraviti, če investirate v lote pri jeklarni v Gary, Minn., sestra čudovito hitro rastočega mesta, Gary, Ind., kjer gradi United States Steel korporacija eno najmodernejših jeklarn, koje prvi del stane $25,000,000. — Poleg tega se gradi tudi cementna tovarna, in začele se bodo graditi žičarna in tovarna za žblje in železne vijake. VPOSLENIH BO OKOLI 800 MOŽ.

Podrobnosti daje

GARY LAND CO.

GEN'L OFFICE, 202 PALLADIO BUILDING, DULUTH, MINN.
Townsite Office, Cor. Commonwealth Ave and Gary St., GARY, Minn.

25.000 NAPLAČILA $10.00 MESEČNO.

Lote v Gary, Minn.

kjer gradi UNITED STATES STEEL korporacija jeklarno za $25,000,000, in cementno tovarno za $2,000,000, so danes najboljša prilika az investiranje denarja.

Obrnite se pismeno ali ustmeno na

Central State Bank

PISARNA NA BANKI NA GARY. DULUTH. MINN.

First National Bank,

EVELETH, MINN.

Najstarejša narodna banka na Mesaba Range.

KAPITAL IN PREOSTANEK

$122.000.00

Pošiljamo denar v Avstrijo po najnižjih cenah.

Parobrodni listi za vse črte.

Placamo obresti po 3 od sto.

Duluth Brewing & Malting Co.

Duluth, Minn.

Vari najboljso in rojakom dobro znano pivo v steklenicah pod imenom „REX" kakor :: tudi pivo v sodckih. ::

Math. Kostainshek

upravitelj za Mesaba Range. Virginia, Minn

Svoji k svojim!

Podpisani priporoča cenjenim rojakom in slovenskim gospodinjam iz mesta Biwabik in okolice svojo lepo urejeno in bogato založeno

grocerijsko trgovino.

V zalogi ima občeznano "Cremo" moko; dalje prodaje krmo za živino, kakor: oves, koruzo, mrvo in slamo

Cene zmerne, postrežba solidna. Naročila se dostavljajo tudi na dom. ROJAKI PODPIRAJTE ROJAKA!

Za mnogobrojen poset in naklonjenost se uljudno priporočat

MATH. VIDAS,

slovenska trgovina

BIWABIK, MINN. Telefon 63.

A. M. MURNIK

Grant Avenue Eveleth, Minn.

Največja zaloga

MANUFAKTURNEGA BLAGA, TKANINE, ŽENSKIH IN OTROČJIH OBLEK, KLOBUKOV IN VSEH DRUGIH DOMAČIH POTREBŠČIN.

Posebno pozornost posvečamo Slovenkam!

PRIDITE IN SI OGLEJTE NAČO ZALOGO TER PREPRIŽAJTE O NAČIH NIZKIH CENAH.

Dopisi.

Greaney, Minn.

Tudi v tej farmerski naselbini tu na skrajnem severu Združenih Držav obhajamo sem in tje kaj posebnega. Tako smo obhajali 30. decembra 1913 srebrno poroko zakonskih Jožef Smuk, rodom iz Daljene Pake pri Črnomlju. Naš sosed prišel je v Ameriko leta 1884 in sicer na Calumet, Mich. Pozneje se je preselil na Tower, Minn., kjer ga je poročil naš duhovski starosta, Monsignor Rev. Jožef Buh, dne 30. decembra 1888. Jaz želim našemu prijaznemu sosedu in njegovi cenjeni soprogi še mnogo let, da bi še zlato poroko obhajala.

Vsem rojakom in rojakinjam voščim veselo novo leto, tlačenim trpinom na Michigan, kateri se borijo zoper krivico, pa popolno zmago. Oholi kapital, na kojega strani stoji vse razven delavstvo, hoče po sili prodreti, zdrobiti pravico v prah in jo pohoditi v blato. Grdo je, da se delavci tako cepijo, saj so jim nasprotniki cendar naboljši vzgled moči organizacije. Mi smo izkoriščnani vsi obrtniki delavci in farmerji; zatoraj zbudimo se, potegnimo skup, ker dokler bomo razdruženi in nesložni bomo vedno sužnjili istim, ki so združeni in složni, in to je kapital ter vsa gosposka. Delavstvo ima v rokah vso moč; a ta moč ni vredna piškovega oreha, dokler jo neče delavstvo vporabiti, dokler je delavstvo voljno potiti srage za borno plačo in za koristi trotov. Nečuvena sramota je, da je med našim narodom še toliko nezavednežev, da gredo na pomoč nasprotnikom, ter jim pomagajo zrušiti delavstvo in zlomiti stavko. Trpini smo vsi; zatorej trpini vsi skup in dosegli bomo pravico.

Pozdravljam vse rojake in rojakinje, N. V. pa mnogo zvestih naročnikov in predplačnikov.

Florjan Udovich.

Rauch, Minn.

Spoštovani urednik: Kakor vam je znano je tukaj v severni Minnesoti največja slovenska farmerska naselbina v Ameriki. Lepo število nas je Slovencev tukaj, pa politično smo nekako mrtvi. Od nas se tako malo sliši, da mora vsakdo sklepati, da smo politično zgubljeni..

Novo leto je ravno preteklo, zato bi bilo na mestu, da se tudi mi nekoliko prenovimo koklikor se tiče politike. Pomisliti je tudi treba koliko in kakošen dobiček smo naredili za naše trudapolno delo. Dajmo tudi malo z glavo delati, dajmo malo misliti, ne samo delati z rokami brez vseh načrtov. Dokler bomo samo stumpe kopali in nič ne mislili ne bomo vredni vpoštevanja in tudi samostojnosti ne bomo dosegli. Kar mi potrebujemo moramo jako drago plačati; nasprotno pa mi ne moremo ničesar spraviti v denar, ker imamo jako slabe ceste in smo daleč od železnice. Kaj če bi se mi začeli pečati z mlekarstvom bolj kot s štori? Res imamo še malo čiste zemlje, malo polja, a za krave bi morali bolj skrbeti, kot smo to storili dosihmal. Tudi svinjereja in kurjereja bila bi za nas velikega pomena. Svinje, maslo in jajca se vedno lahko proda, in ti pridelki niso nič druzega kot koncentrirane surovine. Surovine ne moremo spraviti do železnice zaradi teže in obilnosti, zaradi količine; maslo, svinje in jajca bi se pa ložje spravilo do železnice, ker je količina mnogo manjša, toraj je ložja za voziti. Blizu Little Fork River je pripravni prostor za mlekarno, in tudi do tega bi prišli polagoma, samo, če bi delovali bolj složno, bolj združeno. Že sedaj bi šlo, če bi pravilno ravnali s smetano ali s "creamon," in bi ga vsaki teden po leti po dvakrat na teden vozili menjaje v mlekarno na Cook. Mi posamezni farmerji bi držali lahko po 5 do 6, eni celo do 15 krav, in tako bi si človek doma služil življenje in bi ne bilo treba hoditi okrog prositi za delo.

Dobro bi tudi bilo, če bi imeli svoj zadružni mlin. Prihranili bi lepe dolarje pri moki, katero moramo sedaj kupovati in drago plačevati. Pšenica tukaj izvrstno uspeva; zakaj bi mi toraj ne imeli domače moke in domačih krmil, kot otrobe in razne zdrobe za živalstvo.

Rojaki farmerji, dobro bi bilo stvar nekoliko premisliti. Dovolj dolgo že spimo in kopamo štore, drugo pa pustimo vse v nemar. Glejmo kadar pride zopet novo leto, da bomo tudi mi imeli kak napredek. Združimo se sosedje, ne bodimo sebični, pomagajmo eden drugemu, pridite kaj ven z dopisi, z vašimi mislimi in predlogami, saj list imamo izvrsten zato; vsak slovenski farmer in farmerica bi morala čitati naš Narodni Vestnik. Tukaj je več bolj sposobnih rojakov za dopisovanje kot sem jaz, povejte še vi kaj, predlagajte kako postopati, da pridemo do združenja, in z združenjem do napredka in do boljših časov. Če smo združeni smo moč, katero se mora manj ali več vpoštevati; posamezni smo pa ničle. Mi potrebujemo cest, mi potrebujemo most čez Little Fork River, in če zahtevamo teh stvari vsi, se bodo vresničile, posamezni pa ne moremo doseči ničesar. Mi smo na dobri rodovitni zemlji, a pomagati si moramo sami, zatoraj je združenje in skupni nastop neobhodno potreben.

Tukaj vspeva vse, pšenica, oves, ječmen, rž, krompir, proso, dozori tudi kuruza. Mlatili smo še le o božiču, zato ker je po leti radi mehkih cest težko , mlatilnico prevažati. Mi smo šele pijonirji, začetniki v gozdu, vendar eni so pridelali že precej zrnja. Pri meni smo na mlatili 95 bušlov ovsa, 28 pšenice, 31 ječmena. Žito je bilo lepo in povsem sem zadovoljen s pridelkom.

Zimo imamo milo; snega le toliko, da je belo po tleh. Za božične praznike nas je obiskal Jakob Jakša, zet farmerja George Brozicha, starejšega. Srečno novo leto.

Tomaž Shustar.

Ely, Minn.

Ko sem čital o Chas. H. Moyer, predsedniku Western Federation of Miners, ki ga je druhal pobila in delala ž njim takorekoč kot Judje s Kristusom, se mi je težko zdelo. Vsak si lahko sam predstavi, da so bile bolečine. Vse on to trpi za delavske pravice, zatoraj živel! Hišna streha, ki nima dimnika je zakajena. Primerno tako mi se vidi zakajen John Gersich, iz Chisholma Minn., za kojim je skrit znani dopisnik. Tega zakajenca že dalje časa zasledujem, ki večkrat čečka po A. S. ter gleda luno v vodi. Večkrat ga je že rojak A. Mahne brcnil, toda bob se ne prime stene. John ti imaš jako temna očala na očeh. Čemu se nekaj stegueš v A. S. št. 11 ob nas zavedne delavce na Ely? Niti vreden nisi, da bi zavedni Elyčani ob tebe svoje pete brisali. Da, da; na Ely ne spimo, temveč se otresujemo nevednosti in postajemo zevednejši vsaki dan. Če v javnost povemo resnice, storimo le svojo dolžnost. Ej, zakajenca to boli! toda prepozno je; ne pomagajo nobeni žegni. Na Ely sem 8 let, pa nevem za razbite šipe na nobenem duhovnikovem stanovanju. Istina. Zavedni priprosti ljudje smo čez vsacega, ki hoče uničiti delavske pravice, če je ta Miha, Luka ali Boltezar je vse eno. Časopisje nam priča, da je Rev. Klopčič velik zatiralec delavskih pravic. Ti, Gersich, vedi, da ljudstvo ne more ljubiti takšne božje namestnike. Če bi bil Luka delavec gotovo bi stavkal; a tako— — — Ako bi štrajkarji v Michiganu čakali podpore od tacih tičev kot so tvoji bogci, tedaj bi vsi že prvi mesec od gladu in obupanja umrli. Verjemi mi, da si prav močno zateleban v tvojega diktatorja. Vsi vemo, kedo si, kaj si, od kod si prišel in kedo je tvoj skriti instruktor. Skrij se, in ne sili prste v žrjavico. Haver.

Chisholm Minn.

Po Webster-jevem besednjaku pomeni beseda "Prostitute" osebo, ki se proda v nemoralne ali vlačugarske svrhe. S pomenom te besede se tudi lahko zaznači časnikarja, kateri proda svoje prepričanje (ako ga je imel kaj.)

Časnikarska prostitucija se najde v najlepšem cvetju na Calumet, Mich. Ta časnikarski "arch - prostitute" ima pa tudi svojo "branch" v Chisholmu, Minn. Delavci v Chisholm, v svoji sredi imamo grdega prostitutorja, kateremu je še treba dodati priimek. Danes se le ve o njemu toliko, da je manager čez podružnico Calumetske prostitutke na Chisholmu. Možje in fantje, žene in dekleta, presodite z vašimi lastnimi možgani, kedo je delavski prijatelj. Volk v ovčji koži se vam je več let predstavljal na Calumetu. Vpil je mi smo za delavske pravice, za delavsko svobodo. Danes je stvar druga; grdo izdajalstvo rohni iz hinavca na Calumet, katerega bode v srce, da so kompanije na pritisk stavkarjev dovolile za osemurno delo najmanj $3. — plače. To je zmaga zavednega delavstva, katero se oprijema časnikov, kojim je načelo najsvetejša stvar. To ni zmaga skebskega lista, Waddell-novih tolovajev in Citizens Alliance, ki so si podali roke, da protežirajo Calumet in Hecla družbo in zrušijo organizacijo delavstva. Če bo unija zgubljena, kajti stavka ni zgubljena ker so stavkarji izbojevali krajši delavni čas in višjo plačo, pripisovati je to na rovaš trojici, katera hoče držati delavstvo v hlapčevstvu in trpljenju. Delavstvo je isti faktor, ki vstanavlja bogastvo, in zatoraj gre delavstvu več pravice kot jo je uživalo pred stavko na bakrenem okrožju na Michigan. Brez delavstva ni bogastva. Zakaj bi torej moralo delavstvo biti odvisno od bogastva in ne bogastvo od delavstva. Naprej torej z umo svitlim mečem za pravico in svobodo. Anton Mahne.

Achmeek, Mich.

Prijatelj urednik:—

Zopet se hočem oglasiti v nam priljubljenem in za pravico delujočem listu "Narodni Vestnik".

Čital sem "Glasnik" št. 2, kateri se zopet širokousti, ter napada vse, ki ne tulijo v rog Calumet in Hecla izkoriščevalcev. Mar mislite tam pri "Glasniku", da so vsi taki Judeži kot ste okoli Glasnika. Vi teptate pravico v blato, in le drago bi vam bilo, če bi krivica objela zopet vse rudarje tega okraja. Sram vas bodi, da napadate list, skozi katerega se je poslalo že nad tisoč dolarjev za nas stavkarje in za naše družine.

Ravno ta banda napada vedno delavske vodje. Moyer jim je trn v peti, tisti Moyer, ki se zmeni za listič kot je "Glasnik" manj kakor za lanski sneg.

To so nepristranski in pravični časnikarji, ki so pisali, da ni vrjetno, da bi bil Moyer obstreljen, ker ni nikdo slišal strela. Gotovo je, da Glasnikaši niso čuli strel iz Hancocka, novico so pa tako zasukali, da se vidi, da bi najraje vse delavstvo v žlici vode potopili. — Sram vas bodi, Glasnikaši, da ne veste, da je v Ameriki danes pet in pol milijona organiziranih delavcev, in da je to rastujoča moč, s katero je treba računati že danes, računiti bo treba pa ž njo v bodoče še resnejše.

In to judežko gnjezdo se upa slepiti nevedne ljudi, da je za dobro organizacijo. Da, da; za dobro organizacijo je; pozabil je pa "Glasnik" povedati za kakošno organizacijo je — **za kompanijsko.** Če imaste vi Glasnikarji še kaj časti v sebi, potegnite krinko raz obraza in povejte vašim parnaročnikom, za katero organizacijo ste. Prenehajte z vašim hlinjenjem in zvijanjem, in povejte svetu v obraz, da ste zagrizeni nasprotniki delavskega organizatoričnega gibanja in delavskega napredka. Take kreature, ki napadajo konzervativnega Moyer-ja in dolžijo W. F. of M. z anarhijo, so podle izdajalske duše in vse delavstvo naj bi se maščevalo nad njimi. Vi ste na licu štrajka, zatorej bila bi vaša dolžnost, da bi bili nepristranski, če že nečete delovati za delavsko složnost v nastopu za pravico. Vendar vse, kar ste vi prinesli v svet izven par prvih poročil, je bilo tako spleteno, da je povzročilo bojazen med destvom vsled česar je mnogo Slovencev obupalo in šli so v skebstvo sam sebi in vsem delavcem v škodo. Vi Glasnikarji imaste na vaših dušah neizbrisljiv madež, vi imaste greh, da vam ga niti Luka Klopčič ne more odpustiti. Vaša krivda je, da se je mnogo prej zavednih delavskih mož vrnilo nazaj v sužnost, se je izneverilo svojim tovarišem, ter se prodalo svojim izkoriščevalcem in nasprotnikom. Žalostno je, da so naši rojaki tako popustljivi in nečejo, da bi se zboljšale delavske razmere. Vendar glavne krivde ni pripisovati tem, marveč volkovoma v ovčji koži "Glasniku" in žegnanemu policaju Klopčiču, ki sta besnela gonji za koristi kompanij in za zahlapčevanje delavstva. Mi delavci se zavedamo kdo je kriv, da traja stavka pol leta, in da vladajo tukaj tako žalostne razmere. Kriva temu ni W. F. of M., krivi temu so Glasnikarji in Klopičarji. Mi in naši otroci si bomo to zapomnili za vedno; je pa tudi mnogo sedanjih skebov, kateri vidijo kdo je kriv, da so bakreni baroni tako ponosni, da so odklonili vsako poravnavo. Sram vas bodi poturice in janičarji!

Delavci, če se mi ne združimo z W. F. of M. ali katerokoli obstoječo unijo, ki je v zvezi z drugimi industrijelnimi organizacijami, ne bomo nikdar možje, ampak hlapci. Samostojna unija za Calumet je brezpomembna; če ni zveze, je unija brez moči, je mrtva, je toliko kakor bi je ne bilo. Mi moramo korakati z drugimi naprednimi tovariši; mi moramo biti v zvezi z drugim delavstvom, drugače je vsaka naša organizacija brez pomena. Uvidite to delavci, in pristopite v svojo korist k uniji

Delavec.

Ely, Minn.

Cenjeni urednik:—

Zadnjič sem vam poslal dopis glede združitve Slovenske čitalnice in novega Pevskega društva, katero še do danes ni vstanovljeno. Kaj je temu vzrok, da se to ne združi? To je veliko tukajšnje vprašanje. Dne 4. januarja, na prvi tozadevni seji, je bila večina članov pevcev zadovoljna, da se novo društvo priklopi Slovenski čitalnici. Kot tajnik Slovenske čitalnice mi je bilo naročeno, da naj o združitvi napišem dopis v naš domači list "Narodni Vestnik", kar sem storil, in dopis je bil priobčen. Napisal sem tudi vabila in jih razobesil pri "dry househ" glede te stvari. Med tem so se pa trudili razni elementi, da to misel uničijo. Seve, zidati je težko, podirati je ložje. Nasprotniki so dobili nekaj članov in so jim razložili, da njim ni za združenje, da je združenje kvarljivo. Ti možakarji so čudnih nazorov, če mislijo, da je boljše za splošni napredek, če vlečemo eni na levo, drugi na desno. To je složnost pri tem. Slična složnost je pa tudi pri nas na delavskem polju. Eden je žez drugega; da se tretji, in to je kapitalist, lahko v pest smeje, je umljivo. Kedaj se bomo zbudili iz spanja? Josip Slemec.

Aurora, Minn.

"Glasnik", ti se zastonj umivaš z napadanjem drugih listov — ti si bil in ostal boš Zamorec.. Vse tvoje otročje manevriranje je zastonj — delavstvo je začelo gledati in gledalo bo vedno bolj Napodoti štrajkarje je zmožen le kak bivši notarski pisač, katerega so pognali povsod, le v Calumet je našel zavetje. Gliha skup štriha. Ta ničla blati vse vprek. Na poti so mu socijalisti, svobodomiselci, junaški stavkarji, napredno časopisje, z eno besedo vse, kar piše, govori in deluje bolj odkritosrčno kot ta starosta skebov. Ali naj bomo vsi tako potuhnjeni kot je "Glasnik"? Ali naj vsi časnikarji mlatijo isto slamo kot jo mlati "Glasnik"? Njemu so skebi, Lukati in žandarji O. K. Vsi drugi, vsi zavedni delavci so pa nezaželjeni državljani. Delavci širom Amerike, zapomnite si, da je Glasnik izdajalec delavskih mas, in vsi praktični katoličani okoli njega so hinavci.

S. H. Z. bo imela v kratkem glavno zborovanje na Ely, Minn. O, srečna Minnesota! Imela boš priliko videti nekatere "arch" delavske prijatelje ala Puhek. Vi člani, koliko časa boste še trpeli v vaši organizaciji delavske Judeže. Koliko časa boste podpirali zoper-delavski list kot glasilo? Glasnik je zoper unijo. Unije se borijo za vse delavstvo, tako za organizirano in za neorganizirano. Če bi ne bilo nobene unije, bili bi delavci še v popolni sužnosti. Glasnik je zoper unijo; ergo je zoper delavstvo, zoper unijce in zoper neunijce.

Delavci, zapomnite si to! Vi delegatje pa vzemite železno metlo v roke in pometite ter postrgajte smeti iz svoje organizacije. To storile so vse druge organizacije; ne dopustite tega madeža na S. H. Z. Kdor ne gre z duhom časa naprej bo vtonil v lastnem blatu.

Podzrav! Delavec.

NAZNANJE!

Kot žena in mati, brez potrebnih sredstev za življenje, me pomanjkanje sili, da se oglasim tem potom, da zvem, če mogoče, kje je moj mož in oče otrok, kateri nas je zapustil brez vsega vzroka v bedi in revščin. Če nimaš ljubezni do mene, usmili se vendar otrok, kateri morajo po nedolžnem trpeti pomanjkanje v vsem. Če je tvoje srce tako kamenito, da si še na lastne otroke povsem pazabil, potem mi naznani, če si se popolnoma ločil od svoje družine za vedno. Ako si živ, te prosim, oglasi se; ako si mrtev, počivaj v miru!

J. S., box 73, Chisholm, Minn.

NAZNANJAM

cenjenim rojakom na Chisholmu in po železniškem okraju, da imam zastopstvo prodaje lot v bližini Lincoln St. na Chisholm. Lote so še po ceni in kedor hoče imeti hišo na svojem naj kupi loto sedaj. Mesto raste hitro in rudniki se vedno množijo. Vsakemu kupcu jamčim čisto pocestno pravico.

Imam tudi na prodaj zemljišča za farme.

Frank Globočnik,
Box 64, Chisholm, Minn.

American Exchange Bank
VIRGINIA — MINN.

Najbolj pripravna banka za Slovence in Hrvate v mestu.

Pošiljamo denar na vse strani sveta in prodajamo vožne liste.

3% obresti od vlog.

Elco Theatre
ELY, MINN.

VAM VEDNO NUDI NAJBOLJŠE PREMIKAJOČE SLIKE, PETJE IN DRAMATIČNE PREDSTAVE. ZATO STE VLJUDNO VABLJENI, DA NAS OBIŠČETE.

Naše predstave so dobro izbrane za mlade in stare.

VSTOPNINA VEDNO SAMO 10c.

Predstave se začno vsak večer ob 8. in 9. uri. — Za sobote in nedelje imamo posebne programe, katerih ne smete zamuditi, da neboste obžalovali.

J. A. GRAVES, lastnik

Naznanilo in priporočilo.

Rojakom iz Chisholma in okolice naznanjam, da sem prevzel Lorenc Kovachevo

GOSTILNO

Priporočam se Slovencem in Hrvatom za mnogobrojen poset.

Pri meni se dobi vedno izvrstna kapljica za žejo in fine smodke. Svoji k svojim!

JOHN LAMUTH
SLOVENSKI GOSTILNIČAR.

John Bartol
CHISHOLM, MINN.

Grocerijska prodajalna

NAJSTAREJŠI SLOVENSKI TRGOVEC V MINNESOTI.
PRIHRANIM VAM DENAR NA VSEH POTREBŠČINAH.
PREPRIČAJTE SE!

Stari telefon: Cole 264-A.
Novi telefon: Calumet 436-L.

Frank Brand
—: TRGOVEC :—
Z GROCERIJO, MESOM IN KONFEKCIJSKIM BLAGOM
201-203 Commonwealth Ave.,
NEW DULUTH, MINN.

Priporoča se Slovencem in Hrvatom v obilen poset,. Cene zmerne.

Order Limiting Time to File Claims, and for Hearing Thereon.
State of Minnesota, County of St. Louis, ss.

COPENHAGEN DUHAN ZA NOSLANJE

MI JAMČIMO

dan je COPENHAGEN SNUFF bil vedno in je tudi sedaj vedno popolnoma pristen. Mi ga hočemo prodajati povsod. Če ga vaš trgovec nima, ga vam mi pošljemo po pošti po navadni ceni 5 centov za škatlo, dokler ga ne dobite pri vašem trgovcu. Sprejemamo tudi poštne znamke.

Copenhagen Snuff za čikanje je najboljši tobak na svetu za čikati.

WEYMAN-BRUTON CO.
50 Union Square New York

KDOR ČITA POLUTEDNIK "NARODNI VESTNIK" IZ NAJNOVEJŠE NOVICE IN PODKUJE SE V VEDAH, KI ZA PRAKTIČNO ŽIVLJENJE POTREBNE.

5 pristnih pijač in te so Kranjski Brinjevec, Slivovec, Tropinovec Grenko Vino in Highlife Bitters. Vsak gostilničar, kateri hoče napredovati, mora poskušati in kateri ne poskuša tudi ne napreduje s svojo trgovino. Prava pristna pijača se zamore kupiti le pri A. Horwat-u, ki importira naravnost iz Kranjskega Brinjevec, Slivovec in Tropinovec; tudi izdeluje pravo zdravilno Grenko vino in Highlife Bitters. Naročite si en zaboj te ali one pijače za poskušnjo; samo da bo eden zaboj, 12 steklenic. Prodajam samo na debelo. Pišite po cenik.

A. HORWAT, 600 N. CHICAGO ST., JOLIET, ILL.

V založbi Narodnega Vestnika je dobiti

DELAVSKI ODŠKODNINSKI ZAKON ZA DRŽAVO MINNESOTA

(Minnesota Workmen's Compensation Act)

Cena 30 Centov

Navodila Kako Postati Državljan

Cena 15 Centov

ZA SVOBODO IN LJUBEZEN

ROMAN Z BALKANA.
Spisal Marko Stojan.

(Dalje.)

Ivan je planil po koncu, poln nestrpnosti. "Vendar že enkrat!"

"Ali ne stopiš bliže?" je dejal Dušan in vstal istotako.

Jankovič se je v tem hipu ravno poklonil deklici; Ivan je pregel njegov pogled, ki se je zasvetil kakor dve črni, vroči oglji, r videl, kako je Ljubica umeknila oči.

Zoperno čustvo je prešinilo srce našega prijatelja. Misel: "Tu- on jo ljubi!" mu je prešinila možgane kakor nagel blisk.

In zdajci je priznal samemu sebi:

"Ako ljubi ona Jankoviča — potem bežite, sladke sanje, ki ste rodile v moji duši...."

Zavedel se je, da je Ljubica v tej kratki uri skupnega razgovora zavzela v njegovem življenju odločilno mesto in zakraljevala jegovi usodi.

Dušan in Miloš sta se odpravljala, poslavljala se od matere in estre; majka je poljubila sinova in podala Ivanu roko:

"Zdravi se vrnite, dragi moji! Bodite pogumni in zaupajte.... Bog vam daj srečo in uspeh!...."

Ljubica je imela solzne oči; in ta mokri blesk je dajal njenemu ogledu čudovito milobo.

"Z Bogom!" je dejala Ivanu čudno trdno in resno ter ga poledala naravnost, kakor da išče nečesa....

"Z Bogom in do svidenja!" je zamrmral Ivan s tresočim se lasom, čuteč, kako mu stiska temnooko dete roko vse krepkeje n krepkeje....

Slutil je, kaj bi mu povedala, če bi mogla.... vedela.... znala..

Velika radost je zasijala v njegovem srcu; tako velka in mogočna, kakor da je rožnato solnce mahoma oblilo ves svet s svojo zaro. in spet ni bilo več dvoma v njem; poklonil se je še enkrat, objel pogledom to srečno sobico, prestregel zadnji odsev Ljubičinega česa ter se naglo obrnil in stopil na prosto.

Spotoma ga je prijel Dušan pod pazduho:

"Tako, Ivan! Zdaj se začenja čas dejanja.... Megla negotovosti izginja — čez par ur bomo vedeli, pri čem da smo...."

"Kamen se mi vali od srca!" je pokimal Ivan.

"Da veš, tista sled v Carigradu je dobra in zanesljiva. Birbanini ima — ali je vsaj imel pred par meseci — metreso, Italijanko; za jo vemo. Sodeč po nestalnosti takih ljudi, jo je gotovo že zapustil; in v svoji maščevalnosti izda Italijanka Boga in dušo, če je treba.... Težje bo, ako sta še dobra; vsekakor glej v vseh slučajih, da se ne izdaš, kdo si, kaj misliš in kaj nameravaš. Zagotavljam te — preden vzide solnce dvakrat, doživimo istorij, da samemu sebi ne boš verjel!...."

ŠESTO POGLAVJE.

Skrivnosti Galate.

O, Carigrad, prestolica sultanov ob Zlatem rogu! Kako krasna si, kadar te zlati jutranje solnce, ali kadar ti krvave ponosne kupole in ostri minareti neštetih mošej v škrlatni zarji večera! Kako srečno si tistim, ki jim je dana moč in bogastvo, kako nesrečno, ako pogleda človek v tvoje globine. Koliko sijaja, koliko pomanjkanja!

Vztok se poljublja v tebi z zapadom. Mohamedanstvo se stika s kršansko kulturo — in strupen sad je plod tega objema. Rušijo se strogi nauki Mohamedove vere, bohotno kipi ves čutni pohlep, ves zunanji blesk orienta. In kar ti daje Evropa — kaj je to drugega yuwbgkkakor lov za denarjem, diplomatske spletke in tista rafinirana užitkaželjnost, ki izpolnjuje naslado že itak dovolj rafiniranega orientalca. Neverjetni pohlepni, pravljične orgije mesa, strašni temni zločini poganjajo na tvojih strupenih tleh, o Carigrad!

Kdo bi domislil vse gostije razbrzdanih strasti, ki se vrše za mrežastimi okni tvojih starodavnih palač in v zatišju tvojih skritih, sramotnih brlogov! In kdo bi razvozljal vse mračne istorije, kdo spoznal mrtve, ki spe na dnu morske ožine — otrovani, zadavljeni, zaklani?

Zgodi se včasi, da dvigne tuja ladja sidro ob tvoji obali.... Težko in nerade se navijajo verige. Škripljejo in stokajo, branijo se priti na vrh. In ko dovije ladija železnega mačka, zapazijo prestrašeni mornarji, da so izdrli globini njen plen; bleda, gnijoča trupla, navezana drugo k drugemu; v očeh, izjedenih od morskih rib, jim zija še slepi posmeh njihove grozne skrivnosti. Včasi je tudi eno samo, zavito v vrečo ali golo, z zvezanimi rokami— truplo mlade ženske, ki se upira smrti še v gnusobi svojega razpadanja in budi slutnjo o krasoti in slasteh umorjenega življenja, budi ugibanje o temnih vozlih romana, pokopanega na morskem dnu....

V Carigradu trohni dedščina Mohamedova. Mesto sultanov, srce mohamedanstva — v tebi umira slava kalifov, otrovana z mehkobo srca, ki nasprotuje tvojemu sijajnemu barbarstvu, z diplomatstvom Evrope, ki je močnejše od sabelj damaščak.... najbolj pa s penečim francoskim vinom in s tajnimi nasladami, ki so mamile tvoje mogotce in oblastnike.....

Pa ne samo oblastni in mogočni — tudi ljudstvo, tudi tujci, ki se ustavljajo na bregu Marmarskega morja ali žive v tem skrivnostnem mestu, tudi drhal, ima svoje paradiže. Prepovedana pijača, opij, hašiš in ženske.... ženske.... Malokod ima prostitucija tako mračne, nedogledne globine kakor v Carigradu.

Med mlakami, v katerih se nabira gniloba carigrajske pregrehe, zavzema prvo mesto Galata.

Galata je bila do srede 19 stoletja edini sedež evropske trgovine; in dasi so pozneje mnogi trgovci preselili svoje kontorje v bližnje dele Stambula samega, je Galata vendar še dandanašnji sedež mnogih bank in parobrodnih agentov. Vso Galato reže na dva neenaka dela glavna cesta, Grande Rue de Galata, podobna tesni, umazani soteski. Tod valuje gosta in pestra množica, mešanica vseh mogočih narodov Azije in Evrope. Grande Rue de Galata in njene zloglasne stranske uličice so ena sama nepretrgana vrsta nizkih prodajalen, delavnic, kavaren, plesišč, gledališč in umazanih beznic, po katerih se shajajo najsumljivejši elementi evropske družbe. In v redkih slučajih, kadar resno zasledujejo v Carigradu kak skrivnosten zločin, se zgodi pogostoma, da vodijo krvave niti semkaj ter se združujejo v okolici Grande Rue de Galata....

Dušan in divji Marko sta že poznala Galato izza prejšnjega leta. Njiju izlet v Carigrad je trajal tistikrat par tednov, ker sta morala nadzorovati po nalogu svoje organizacije bivanje in početje nekega sumljivega človeka. Temu so se imeli ostali trije zahvaliti, da mala rešilna ekspedicija ni bila izročena v milost in nemilost raznonarodnim vodnikom, ki brenče po Carigradu kakor muhe okrog neveščega tujca. Seveda je trebalo kljub temu velikega truda, preden so se jih otresli; a dobra volja, krepki komolci in preteči obličji divjega Marka in Jova, ki sta bila oblekla za na pot francoski kroj, sta zmogli tudi to težavno nalogo. Vsa družba se je nastanila v "boljšem" galatskem hotelu z zvenečim naslovom "Hotel des cinq Nations" — hotel petih narodov. Katere narode misli s tem visokoleteči hotelir, ni razodeval niti eden izmed mnogih in raznojezičnih napisov.

(Dalje prihodnjič.)

V SLUŽBI KALIFA.

Zgodovinski roman iz časov hrvatske telesne straže v Španiji.
Spisal **Starogorski.** — Prevel **Dr. Velimir Deželič.**

(Dalje.)

A on jo prime za roko in odgovori:

— Povej mi, angel moje duše, ali se spominjaš česa iz svoje mladosti. Ali veš, iz katerega kraja so te ukradli, ali veš ime naroda, katerega hčerka si?

A ona tožno zmaje z glavo, da ne ve in molči.

— Ali vsaj eno besedo.

— Ničesar se ne morem spomniti — odgovori žalostno.

— Vidiš— reče Strezinja in spusti njene roke, ter pokaže križ. — Vidiš, na tem križu so hrvatske črke in jaz mislim, da si ti hči hrvatskega, to je, mojega naroda. In če je temu tako, ali ni to več, nego slučaj, da sem, evo, v tem tujem svetu moral spoznati ljubezen, in da si ti moja ljubezen — prava Hrvatica. Ali se ti ne zdi, kakor prst božji? Kdo ve, ali te danes ali jutri ne popoljem v roke tvoje drage mamice, tvojega dobrega očeta? Kdo ve, ali ni Bog uslišal njune vroče molitve in izbral mene, nevrednega človeka, za slepo orožje svojim načrtom....

Fatima se je globoko zamislila. Sedla je na stol in solze so rosile njeno mlado, sveže lice.

— Mamico mojo.... njo mi povrneš.... očeta.... oh, ko bi se to zgodilo.... ko bi se to zgodilo....

In prijela je za njegove roke in jih močila s solzami neprestano govoreča:

— Oče moj! Mati moja!

Strezinja je hotel nekaj reči, a ni imel več časa. V sobo plane starka. Bila je bleda in prestrašena.

— Gospodar prihaja.

Strezinja in Fatima planeta pokoncu.

— Ne tratimo časa. Fatima se mora takoj vrniti v svoje sobe. Pazi, da gospodar ne zapazi, da si bila tu. A ti gospod, odidi, ako ti je glava draga. Če nas dobi in izve, da si se pogovarjal s Fatimo, tedaj je vse izgubljeno.

— Še en poljub — Fatima objame Strezinjo. — A sedaj z Bogom!

Strezinja in starka ostaneta sama.

— Ali je gospodar že v hiši?

— Ne. Ali pred vratmi je že.

— Kako naj pobegnem? Ali je še kak drug izhod?

— Nobened.

— Ali lahko skočim skozi okno?

— Na oknih so, kakor vidiš, mreže.

— In če me dobi gospodar tu?

— To ne sme biti?

— Kaj tedaj?

— Izgubljeni smo!

— Še ne, ker imam meč.

— Pri Alahu, ti misliš?

— Ali je tvoj gospodar edina možka glava v hiši?

— Še dva sluga sta.

— Sta oborožena?

— Od glave do pet.

— Torej trije?

— Da, trije.

— In jaz sem sam!

— Ubijejo te. Beži!

— Ali pa se jim vseeno uprem.

— Premagajo te.

— Bog mi pomore.

— A kaj ti koristi? Ako tudi vse tri ubiješ, ti ne ostane glava na vratu. Dobe te in tvojo Fatimo ubijejo.

Strezinji, kateremu je drhtel meč v rokah, omahne roka.

— Kaj naj storim?

Za hip nastane tišina. Naenkrat plane starka in se udari z roko po čelu.

— Domislila sem se.

— Kaj.

— Povedem te v sprejemno sobo in rečem gospodarju, da sem te pustila zoper njegovo voljo v hišo, ker prinašaš vesti svetlega hadžiba, ki je tvoj rojak. Ti med tem izmisli, kar ti drago. Glavno je, da te ne najde tukaj.

In takoj ga odvede v tisto sobo, kjer je bil Strezinja prvič, ko ga je Arabec pogostil. Nato odhiti k vratom.

Arabec je že nestrpno trkal nanje in vpil:

— Kaj je to! Ali sedite vsi na ušesih!

Vsa preplašena odpre starka in ga ponižno pozdravi:

— Alkazime, ne srdite se tako, svetli moj in dobri gospodar. Tuj gospod je v hiši.

— Ali si spustila koga v hišo brez mojega ukaza? Jezik ti iztrgam, stara mrcina — je upil Arabec.

— Počakaj, dobri moj gospodar, in se ne srdi. Morala sem pustiti, gospoda notri. On je glasnik samega svetlega hadžiba.

Arabec skoči korak nazaj in videlo se mu je, da se ga je polotil strah.

— Za vraga.... ali je sam?

— Povse sam.

— Potem je dobro — se ojunači Arabec — ali kako si vedela, da je glasnik hadžiba in ne kak goljuf.

— Ej, moj gospodar. To je tisti mladi človek iz daljnih krajev, ki si ga nedavno pogostil.

— Hrvat?

— Da, Hrvat.

— Hm. In on je glasnik hadžibov? Mogoče — se nasmehne Arabec. — Ali kaj želi od mene svetli hadžib?

In trdnih korakov, povsem miren je šel Arabec v sobe.

— A kje je ta Hrvat — reče nato.

— V sprejemni sobi.

— Naj ga zlodej vzame!

In mesto, da bi šel takoj v sprejemno sobo, je šel v sobo, v kateri sta bila njegova hlapca.

Pravkar sta jedla kruh s čebulo. A ko sta opazila svojega gospodarja sta vstala.

— Oborožita se ostro — vzklikne — in gledita, da sta na moj prvi vzklik v sprejemni sobi.

— Ali naj koga ubijeva?

— Molči, jezik za zobe — se zadere Arabec — dokler ne izgovorim. Ako bo trebalo, vržeš ti, Meho, vrečo preko glave onemu gospodu, ki je z menoj, a ti Irahim zvežeš urno vrečo s konopcem. Kaj pa se poteh zgodi, bodeta že slišala. Razumeta?

(Dalje prihodnjič.)

DRUŠTVENI OGLASNIK.

Društvo sv. Frančiška št. 1027, Katoliških Borštnarjev (Catholic Order of Foresters) v Ely Minn.—Vsakateri, ki mu razmere dopuščajo, da zamore poleg slovenskih Jednot vzdrževati še eno Jednoto, bi moral postati član našega društva, kjer bi se marsikaj lepega naučil. — Borštnarska društva imajo lep obrednik, po katerem vodijo svoje seje in iz katerega se lahko vsak nauči lepe dostojnosti pri društvenih sejah. — Društvo sv. Frančiška obreduje popolnoma v slovenskem jeziku tako, da je vsakemu rojaku umljivo. — Pri nas se lahko zaavruje za bolniško podporo po $20.00 na mesec in za posmrtnino $500.00, $1000.00 ali $2000.00 — Seje se vrše vsako četrto nedeljo v mesecu v Gleason dvorani, ob 8. uri zvečer. — Za nadaljna pojasnila se je obrniti na: **Paul Bukovich,** C. R., **Joseph Schweiger,** V. C. R., **John Matkovich,** R. S., **Jacob Skala,** F. S., **John Gouže,** T. K., **John Tomsich,** S. C.

Društvo sv. Cirila in Metoda, št. 1, J. S. K. J., na Ely, Minn., je najstarejše slovensko podporno društvo Jugoslovanske Katoliške Jednote na Ely, Minn. — Redne seje društva se vršijo vsako prvo nedeljo v mesecu v Jos. Skala-tovi dvorani, ob 2. uri popoldne. — Društvo vljudno vabi za pristop vse Slovane. Zavarujejo se lahko za smrtnino od $500.00 do $1000.00 za bolniško podporo do $420.00, za izgubo roke ali noge $400.00, za izgubo obeh rok ali nog, ali ene roke in ene noge $800.00, za izgubo enega očesa $200.00 in obeh očes pa $800.00. Ravno tako se plača popolna podpora $800.00 za popolno onemoglost vsled kakoršnekoli ponesrečbe. — Društvo sprejema moške in ženske v oba oddelka smrtnine. — Rojaki, boljšega društva si ne morete misliti, ki bi vam plačalo toliko podpor; društvo je združeno z J. S. K. Jednoto, ki posluje po popolnoma varnem sistemu, tako, da se za vaše podpore lahko popolnoma zanesete. — Za nadaljna pojasnila se je obrniti na sledeče odbornike: **Joseph Spreitzer,** Box 974, predsednik; **Jos. J. Peshell,** Box 165, tajnik; **Chas. Merhar,** Box 319, blagajnik; **John Matkovich,** Box 77, zastopnik.

Društvo sv. Petra št. 20, S. H. Zveze, v Eveleth, Minn. — To društvo spada pod Slovensko-Hrvatsko Zvezo v Calumet, Mich. — Redne seje društva se vršijo vsako četrto nedeljo v mesecu v Elks Hall, ob 2. uri popoldne. Društvo vabi za pristop vse Slovence in Hrvate. — Slovensko - Hrvatska Zveza zavaruje vsakega člana za svoto $800.00 smrtnine, ter plačuje: za izgubo ene roke za pestjo $300.00, za izgubo ene noge pod členkom $300.00, za eno oko $150, za izgubo polovico stopala na eni nogi 150.00, za izgubo treh prstov do tretjega členka na eni roki $1500.00, za izgubo palca $100.00; za vsaki drugi izgubljeni prst $50.00; za izgubo prsta do stopala na nogi $20.00; član ali članica, ki se mora podvreči operaciji za kilo dobi $50.00 podpore; za poškodbe udov, dobi v slučaju operacije vsaki nekoliko podpore. Žene, ki spadajo k društvu, dobe pri porodu $10.00 podpore; slednje predložiti morajo zdravniško spričevalo; za izgubo obeh rok $800.00; za izgubo obeh nog $800; za izgubo obeh očes $800.00. — Na novo pristopivši člani ne dobe za prve tri mesece v slučaju notranje bolezni nič podpore, a če se ponesrečijo na katerikoli način pri delu, dobe pa podporo od prvega dne ponesrečbe. Društvo plačuje $20.00 bolniške podpore na mesec; po preteku šest mesecev prevzame Zveza bolnega uda za izplačilo podpore za dobo enega leta po $20 na mesec. Podpora se izplačuje vsako četrto nedeljo v mesecu v Elks Hall. Rojaki! Pristopajte pridno k temu društvu, k Slovensko-Hrvatski Zvezi, kajti sigurni ste, da vam bo društvo, kakor tudi Zveza, natanko izplačala podporo ob času bolezni, v slučaju smrti pa smrtnino vašim dedičem. — Ako se hoče kedo kaj natančneje posvetovati, obrne naj se do odbornikov, ki so: **Frank Kochevar,** predsednik; **Frank Peny,** podpredsednik; **Frank Lenich,** I. tajnik; **Frank Prebek,** II. tajnik; **Frank Bozich,** blagajnik. Bolniški obiskovalci: za mesto in Adams Section: John Shutte; za Spruce Location: John Lukanc; za Fayal Location: Frank Jarc.

Društvo sv. Janeza Krstnika št. 112, J. S. K. J., v Kittzwille, (Hibbing), Minn., vabi rojake Slovence za obilen pristop. Redne mesečne seje se vrše vsako prvo nedeljo po dvajsetem v mesecu in sicer v prostorih M. Chernugelna, Kittzville, Minn., ob 2. uri popoldne. Pri svoji seji je sklenilo društvo, da plačuje članom, opravičenim do podpore, 80c na dan, ali $24.00 na mesec. — Odborniki: **Frank Gornik,** predsednik; **Andro Diviak,** podpredsednik; **Martin Chernugel,** Box 509, I. tajnik; **Mich. Skrbenc,** II. tajnik; **Marko Majerle,** blagajnik; **Andro Ozanič,** zastopnik. Gospodarski odbor: John Vidergar, načelnik; Frank Kozlar, Blaž Gorše, načelnik, Jožef Mihelčič, ličar in John Mohor. Bolniški odbor: — Dane Smolčič, redar.

Mali oglasnik.

CONRAD & HARD POGREBNIKA IN KONCESIONIRANA MAZILCA. **Waukegan, Ill.** Tel. št. 95. Priporočamo se Slovencem in Hrvatom. Vozovi za pogrebe in svatbe vedno na razpolago. Zaloga vsakovrstnih krst. Pokličete nas lahko podnevu ali ponoči.

BURKE & WRIGHT, (THE RED FRONT), **115 So. Genesse St., Wuakegan, Ill.** Tel. št. 732. Slovencem in Hrvatom v Waukegan in okolici priporočamo našo dobro znano trgovino z železnino, britvami, noži in barvami. Izvršujemo tudi kleparska dela. Cene zmerne.

J. A. PETROSHIUS pogrebnik, **12 10th St. No. Chicago Ill.** Tel. št. 965. Priporoča se Slovencem in Hrvatom, kadar potrebujejo vozove za svatbe ali pogrebe, katere ima vedno na razpolago po cenejši ceni kod drugje. Velika izber krst po nizki ceni. Pogrebe prevzema po dogovoru.

JOSIAH COLLINS pogrebnik in zalagatelj okvirjev za slike, **SO. RANGE, MICH.** Tel. št. 766 J. Priporoča se Slovencem in Hrvatom, kadar potrebujejo pogrebnika, ali če potrebujejo okvir in steklo za sliko. Postrežba točna in zadovoljiva. Cene nižje kod drugod.

POZOR, ROJAKI!

Dobil sem iz Washingtona za svoja zdravila serialno številko, ki jamči, da so zdravila prava in koristna.

Po dolgem času se mi je posrečilo iznajti pravo Alpen tinkturo in Pomado proti izpadanju in za rast las, kakoršne še dosedaj ni bilo na svetu, od katere moškim in ženskam gosti in dolgi lasje resnično popolno zrastejo, ne bodo več izpadali in ne osiveli. — Ravno tako zrastejo moškim v 6. tednih krasni brki popolnoma. Revmatizem v rokah in nogah ter križicah v 8. dneh popolnoma ozdravim; kurja očesa, bradavice, potne noge in ozebline se popolnoma odstranijo. Da je to resnica, jamčim s $500. Pišite po cenik, katerega pošljem zastonj. — **JAKOB WAHCIC, 1092 E. 64th St., Cleveland, Ohio.**

FIRST NATIONAL BANKA
DULUTH - MINN.

Glavnica - - - - - $500.000.
Preostanek in nerazdeljen dobiček - - - - $1,550.000.

V to banko vlaga država svoje vrednosti.

Obresti hranilnih vlog se plačujejo od dneva vloge.

LOUIS BAUDEK
Grand Avenue, - - Eveleth, Minn.
Priporoča Slovencem in Hrvatom svojo lepo urejeno in z najboljšimi pijačami založeno
SLOVENSKO GOSTILNO
V zalogi imam vedno vsakovrstne domače in importirane pijače. Posebno priporočam izborni TROPINOVEC.
V OBILNI POSET SE PRIPOROČA.

NE ZAMENJAJTE! NE POZABITE!
DA JE
Mestna hranilnica ljubljanska
V LJUBLJANI, PREŠERNOVA ULICA 3 (Kranjsko)
največja in najvarnejša slovenska hranilnica.
Prometa koncem leta 1911 614.5 milijonov kron.
Stanje hranilnih vlog 42 milijonov kron.
Rezervni zaklad hranilnice 1.300.000 kron.
obrestuje po 4½% brez odbitka.
Za vloge jamči rezervni zaklad hranilnice in mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in z vso davčno močjo v vrednosti 50 milijonov kron. Poslovanje nadzoruje c. kr. deželna vlada kranjska.
Denar pošiljajte po pošti, ali kaki zanesljivi banki Pri banki zahtevajte odločno, da se Vam pošlje denar le na "Mestno hranilnico ljubljansko" v Ljubljani in ne v kako drugo manjvarno "šparkaso". Nam pa takoj pišite, po kateri banki dobimo za Vas denar. Svoj naslov nam pišite razločno in natančno.
Izključena je vsaka špekulacija in izguba vloženega denarja.

JOSIP SCHARABON
BLIZU UNION POSTAJE.
415 West Michigan St., DULUTH, MINN.
KADAR PRIDETE V DULUTH, POSETITE ME. ZAGOTAVLJAM VAM IZVRSTNO PO- : : STREŽBO V MOJI GOSTILNI. : :
Pošiljam denar v staro domovino
PO SVETOVNO ZNANI BANKI KNAUTH, : : : NACHOD & KUEHNE. : : :
Prodajam parobrodne in železniške listke.

Miners National Bank,
EVELETH, MINN.
***
[Kapital, preostanek in delniška odgovornost
$74.000.00
***
Pošiljamo denar in prodajamo parobrodne liste na vse strani sveta.
Mi vas zavarujemo v zanesljivih družbah.
Posetite nas.

GILBERT. MINN.

Uredništvo Narodni Vestnik.

Cenjeni:

Jutri 14. januarja se začne konferenca v Chicagi Ill., z namenom združiti naše Jednote in Zveze ter jim potom združenja zasigurati boljši obstanek v financi in članstvu. Hvale vreden, in velikega pomena na zavarovalnem polju je ta korak, in slovenski narod željno pričakuje izid te konference. Ne samo v Združenih Državah nego tudi onkraj oceana so možje kateri, opazujejo delovanje nas, najmanjšega naroda v tujini.

Torej možje, rojaki, katerim je bila dana oblast in moč to delo storiti, imejte pred očmi vašo odgovornost imejte pred očmi blagor organizacij, toje blagor vsacega uda in glejte, da bodete v resnici naredili delo, katero bo zapisano z zlatimi črkami v zgodovino naroda slovenskega v Ameriki.

Ravno to leto posegla je država vmes, da s silo uravna in postavi trden temelj našim Jednotam in Zvezam. Razne konvecije z ogromnimi stroški ne bile bi tega dosegle, niso bile v stanu vzdigniti asesmenta, ker so bile na konvenciji večinoma neizkušeni delegati in stara navada, " za malo dosti dobiti," je zmagala skoraj povsod.

Toda ne ustrašimo se:

Mnogo sem bral v časopisih pred in po konvecijah, še več pa slišal na lastna ušesa, da združitev v splošnem ne bode dosti koristila, ker potem bodo vstajale zopet nove Jednote in Zveze. Koliko resnice je na tem, se za sedaj še ne more povedati; to pokazala bode prihodnjost.

Kje in koliko dobrega bo pa združitev naredila se lahko sedaj dokaže, če se hoče le uvideti, in že združenje samo na sebi je velik korak k napredku.

Ne bom računal tukaj koliko denarja so zapravile naše Jednote in Zveze (in da je ta denar moral žrtvovati slovenski delavec vsaj devetdeset odstotkov, to vsak ve) na svojih konvencijah, kar tega več ne bo v toliki meri po združitvi. In da Slovenci vzdržujemo nekoliko preveč tajnikov, blagajnikov, itd., za naš mali narod. je tudi gola resnica. A pomagati do sedaj ni bilo mogoče. Če bi prišla ideja združenja vsaj pet let preje, prihranili bi Slovenci na zavarovalnem polju nekaj tisočakov. Več kot deset let že so naše Jednote in Zveze tekmovale med seboj, bile so hudi boj ena proti drugi, čeravno nehote vendar vidimo danes, da ta boj ni prinesel druzega kakor sovraštvo med narodom. In dosti sovraštva in prepira so zakrivile neposredno razne Jednote in Zveze s tem, da so raznobarvne, kar pa na zavarovalnem ali financijelnem polju ni in ne bo imelo nobene koristi. Le nekoliko ljudi je dobilo od tega boljši kruh.

Vsak ud te ali one Jednote ali Zveze dobro ve, kako so si nasprotovala društva po raznih mestih. Če je eno društvo hotelo kaj ukreniti v korist sebi in sploh v korist slovenskemu narodu brž mu je drugo nasprotovalo, češ oni so katoliški, ali oni so socijalisti, z njimi se ne bodemo bratili, proč od njih. Posamezna društva so pa bila in bodo preslaba za vsak narodni napredek in koncem konca je vsaka najboljša misel zaspala.

Barvo društev Jednot in Zvez, Dom, politično društvo, pevska je razkopala marsikateri Narodni društva, izobraževalna društva itd Zasejal se je prepir, ukoreninila nezaupnost; bil je vihar na sejah in kar je še najbolj nazadnjaško razkopala so se marsikatera društva, in tega vsega sploh kriva je barva.

Koliko se je samo v mestih meni znanih, toje tam kjer sem bival kot ud, denarja potrošilo za razne kake regalije, klobuke, zastave, in vrag si ga vedi zakaj vse, tako da, me je sram ko se zmislim nazaj.

Prišel sem v Ameriko leta 1903. Pristopil sem k društvu, kupil kako regalijo, bil sem tam 6 mesecev pa sem pustil, ker nisem delal; toraj tudi plačat nisem mogel in sem vrgel kapo in regalijo v stran; Pristopil sem k drugemu, zgodilo se je ravno isto; k tretjemu ravno tako. Tako sem samo za kape, regalije, klobuke, knofe, zastave zmetal, da bi se lahko živel sedaj en mesec, sebe in družino.

Pa tako se ni godilo samo v mojem slučaju, tako se je godilo mnogo drugim udom naših Jednot in Zvez. Tisoče težko zasluženega denarja se je vrglo proč, ki ni in ne bo nikomur koristilo.

Skušnja uči, in izučila je mene in z menoj marsikaterega. Če bi bilo v vsaki slovenski naselbini samo eno društvo, h kateremu bi vsi tamkaj bivajoči Slovenci in Slovenke spadali, ne bi imeli prilike reči to ali ono društvo ni dobro, ampak bi vsi delovali le za eno in isto društvo; tako društvo bi lahko imelo svojo lastno dvorano, dramatiko, politiko, itd. nehalo bi se sovraštvo med nami; vsak bi uvidel lahko da v slogi je moč, in kjer je moč se tudi lahko kaj naredi. Vsak bi dal malo, pa bi se dosti poznalo; tako pa ni in ne bo nič.

Društva morajo pustiti barvo, saj društva in s tem mislim Jednote in Zveze, niso zato, da bi reševala verska vprašanja. So le zato, da se kot bratje poznamo in v nesreči eden drugemu pomagamo, ter skrbimo za revne udove in otročičke naših umrlih članov. Dokler bo pa vera ali nevera igrala glavno vlogo pri naših Jednotah in Zvezah dotlej tudi nebo prave sloge.

Torej k združenju! Združeni bodemo dosegli več, na zavarovalnem političnem in vsakem drugem polju, le združeni bodemo lahko prenesli vse težkoče, le združeni se lahko bojujemo proti razpadu; Če ne bomo združeni, propali bomo prej ali slej. Ironpen.

GLAVNI DOBITEK.

(Konec.)

Ah, kako kruta je počasnost ur, kadar gre srce sreči naproti! Zdi se da omaguje solnce na nebu; v žilah zastaja utrip srca, in kazalci na uri se bore s kolesjem, ki noče popustiti v svoji enakomernosti, ustvarjeni za srečne in nesrečne dni.... Mary Mozolinova se je naveličala še tisti dan čakanja med akti in diktati; drugo jutro jo je bolela glava, in namesto v pisarno se je šla izprehajati proti Rožniku, po gozdnih stezicah, kjer ni skrunila njenih blaženih načrtov resničnost, v kakršni žive sitne matere, gospod Malouh, stric Ongа, teta Ongavka in enaki iljudje. A tu, v brezdelju, so tekle minute še počasneje; popoldne je jokala doma od slabe volje in nestrpnosti, zvečer je sedela v kinemotografu, kjer pa je ni zamotila niti strašna drama o pariškem apašu Loulouju, ki je spekel in snedel svojo ljubico, baronico Lagonzesse, in ko je legla spat, ni zatisnila očesa do belega dne.

'Rajša pojdem spet v pisarno!'' je dejala sama pri sebi. Doktor Skubic jo je uščipnil v lice in ji oprostil drage volje; toda čas ni tekel nič hitreje — narobe, dopoludne je bilo najmanj tisoč let,! Bledična Ema jo je spremila: do Kolodvorske ulice sta imeli skupno pot. Zdaj se Mary ni mogla več premagati; nekako je morala vendar govoriti o svoji sreči! In napeljala je po ovinkih razgovor na "svojo daljno sorodnico, o kateri ji je pravil ranjki papa" — in tako dalje — vso svojo povest o glavnem dobitku. Nazadnje je pristavila modro:

"Vidiš, draga moja, tako išče sreča marsikoga — čez noč je vse izpremenjeno. Jaz pravim, človek se ne sme prenagliti; onemu Malouhu sem dala slovo že pred štirnajstimi dnevi, in tudi tebi svetujem, pusti svojega študenta.... Kaj pa je študent? Jurist! Nič ni — in morda nikoli nič ne bo!"

Bleda Ema je pozelenela in zardela po vrsti. Ugriznila se je v ustnice, ošinila Mary z očmi kakor z bičem in bevsnila strupeno.:

"Kaj se predrzne, gos neumna! Ali misliš, da nisem videla, kako vlačiš srečko iz pombadure in jo požiraš, z očmi. Haha! Ti najdeš srečo.... ti pa, ti.!"

Mary je okamnela nad tolikim prostaštvom. Vzravnala je svoj vitki stas in pomerila tipkarico iz visoka; hotela jo je zavrniti, toda premislila se je, zadovoljila se z nemim zaničevanjem užaljene visokosti in krenila brez besede na drugi trotoar. Prav tega je manjkalo, da bi se pričkala z navadno tipkarico. Skoraj se je že veselila kako jo bo še ponižno pozdravljala enkrat, ona pa bo kimala iz kočije, kakor se spodobi taki osebi; komaj z očmi:

"Zdaj pošljem skrivaj hišnikovega Mihca po uradni list; danes morajo biti objavljene številke!" si je dejala, ko je dospela pred domačo hišo. In že je videla v duhu, kako potrka zvečer gospod Malouh, njena mati pa mu reče: 'Moja hči je slabe volje: ne sprejema, gospod Malouh. Prav žal, ampak...."

Toda v njeni odsotnosti se je bilo zgodilo nekaj, česar ni sanjala. Mati jo je čakala med kuhinjskimi vrati; zavrisnila je, ko je zagledala hčer, in se vrgla nanjo z vso nemajhno težo svojega mastnega telesa, plakaje in smeje se v eni sapi:

"Veseli se, Marica, Mary, dušica moja! Uh-huhuu!..... Otročiček moj, cukrček, ptička moja zlata! Ali se nič ne veseliš svoje sreče?.... Oh, da sem učakala ta dan! Bodi zahvaljen, Bog Oče v nebesih. Uhuuuu-huhuu...."

Kakor strela je prešinila Mary tista sladka groza, ki popade srca v neposredni bližini zaželjnene sreče.

"Kako?" je izdavila s krčevitim naporom. "Ali že veste?.... Kako pa, da že veste?....

"Kaj nebi vedela, detece moje! Sam je bil tu, pritekel je golorok, skakal, plesal — ves neumen! — Gospa, pravi, gospa! Za pet ran božjih — ali norim, ali je res: tu notri v časopisu stoji, da sem zadel glavni dobitek: dvesto tisoč.. dve-sto tisoč kron!...."

"Kdo?!" je dahnila Mary, bela kakor testo, in se naslonila k steni.

"I, kdo pa drugi kakor Malouh — tvoj bodoči ženin!.... Mary, premisli....

Mati ni končala. Mary je viknila s turobnim, zadavljenim glasom in se sesedla na tla. Gospa Mozolinova je zagnala blazen vrišč; natrlo se je sosed, ki so prenesle revo na posteljo, zalile jo z nebrojnimi zdravili in jo spravile po silnem trudu k zavesti. Toda Mary je norela, bila je okrog sebe kakor obsedena, in še le, ko so poizginile vse babnice z materjo vred, se je obrnila k steni, zavila glavo v odejo in začela ihteti, tiho, tiho, žalobno kakor osirotelo dete....

— — — — — —

Gospod Malouh ni čakal večera tisti dan. Prišel je že ob štirih popoludne, ko je bila Mary ravno vstala — prišel v fraku in klaku, z lakastimi čevlji na ogromnih nogah, obrit, napomadenih las in z ogromnim šopkom v roki.

Prosil jo je roke in srca. In ko se mu je zdelo, da se Mary obotavlja, je položil levico na prsi, dvignil desnico in upognil koleno ....

Toda bilo je odveč. Mary mu je vrgla roke okrog vrata, naslonila žareči obrazek na njegov prsni žep in šepnila trepetaje:

"Da!.... Ah, saj ne veš.... kako dolgo te že ljju?hu?hubbim.."

NAZNANILO.

— Vsem članom društva K. S. P. D. sv. Barbare št. 62 v McKinley Minn, se uradno naznanja, da je seja preložena od 4. januarja na 25. januarja, to je na zadnjo nedeljo meseca januarja. Opominja se vse člane, da se gotovo vdeleže te seje, ker na tej seji se predloži nova lestvica, po kateri se bode plačevalo od 1. januarja 1914 naprej.

Istočasno mora vsaki član naznaniti osebno svoj rojstni dan, mesec in leto.

Cenjene članice se opozarjajo da se vdeleže te seje pri kateri mora vsaka povedati po katerem sistemu hoče biti zavarovana zanaprej, to je, če hoče biti zavarovana edino za posmrtnino ali tudi za bolniško podporo, ker se tudi članice lahko zavarujejo za bolniško pdporo.

Vsaki član in vsaka članica mora tudi naznaniti natančno bivališče svojih dedičev.

Brez da bi se vdeležili vsi člani in članice te seje, dne 25. januarja ni mogoče stvari vrediti, in zato kedor se ne vdeleži te seje brez zadostnega vzroka, bo suspendiran.

Na svidenje dne 25. januarja 1914.!

Z bratskim pozdravom vam vsem voščim srečno in veselo novi leto.

Ivan Menart, predsednik.

NAZNANILO.

Mr. Ljubo Bogicevich naznanja, da je premestil svoj urad iz 614 Sellwood Bldg. na **št. 703 Palladio Bldg., Duluth, Minn.** Tel. št. 3847 Melrose, — 8098 Grand.

Priporoča se v naklonjenost.

Prodajam

Belo vino sodček po $35.00
Rudeče " " " 25.00
Tropinovo žganje, galona 2.50

Naročilu je priložiti gotovi denar ali poštno nakaznico.

Z velespoštovanjem

A. W. EMERICH,
vinska trgovina in distilacija žganja,
16205 St. Clair Avenue, Collinwood Sta.
CLEVELAND, OHIO.

POZOR KROJAČI!

Iščemo pomočnika, kateri zna delati hlače, telovnike in suknje. Plača po dogovoru. Delo stalno.

Jakob Ambrožič,
415 Pirce Street,
Eveleth, Minn.

Častiti gospod Fr. Štefančič,
Fresno, Cal.

Tukaj vam pošiljam ostalo svoto za vaše izvrstno vino, katerega ste mi poslali, in smo jako zadovoljni ž njim. Zahvaljujem se vam iskreno za dobro postrežbo. Ne bom pozabil priporočati vas svojim znancem.

Z najboljšim pozdravom vaš
Anton Pouh.
Scamon, Kans., R. R. 1, box 29.

Gornje pismo pove kakošen je moj pridelek vina. Rojaki po Minnesoti in sosednih državah naj se obrnejo z naročilom na

Anton W. Fox. box 877, Virginia, Minn.

On naročuje od mene cele kare vina in ga pošilja kot ga dobi. Za pristnost jamči posestnik vinograda

Frank Stefanich.
R. R. 7, Box 124, Fresno, Cal.

NAŠI ZASTOPNIKI.

MINNESOTA:
Jakob Delak, Biwabik, Minn.
Math. Kapsh, L. Perushek, Ely, Minn.
John Pogačnik, Eveleth. Minn.
Jakob Muhvich, Gilbert, Minn.
John Jerina, New Duluth, Minn.
Ant. Mahne, Frank Kochevar, Chisholm, Minn.
Joseph Smuk, Greaney, Minn.
Frank Horvatich, Virginia, Minn.
Louis Petelin, Aurora, Minn.
Geo. Brozich, Rauch, Minn.
Anton Prosen, Crosby, Minn.
Frank Hochevar, McKinley, Minn.
Vouk & Oman, Rice, Minn.
John Dragovan, Soudan, Minn.

MICHIGAN:
Frank Plautz, Calumet, Mich.
Ivan Cotič, South Range, Mich.

WISCONSIN:
Frank Zajc, Oliver, Wis.
Frank Brence, Waukegan, Ill.
Frank Klanchar, Willard, Wis.
John Wodovnik, Milwaukee, Wis.
John Pucelj, Racine, Wis.
Frank Skok, West Allis, Wis.

ILLINOIS:
Simon Jesenšek, La Salle, Ill.
Joseph Blish, Chicago, Ill.
Anthony Motz, So. Chicago, Ill.
Joseph Omerza, De Pue, Ill.
John Kulavic, Springfield, Ill.

INDIANA:
N. M. Vuksinich, Gary, Ind.
Mih. Pavel, ml., Indianapolis, Ind.
Anton Tratnik, Clinton, Ind.

PENNSYLVANIA:
Ign. Magister, Pittsburg, Pa.
Alojz Tollar, Imperial, Pa.
John Kern, Cannonsburg, Pa.
John A. Germ, Braddock, Pa.
Mike Strukelj, Johnstown, Pa.
John Brezovec, Conemaugh, Pa.
Anton Klančar, Arona, Pa.
Joseph Yamc, Garret, Pa.
Joseph Hauptman, Darragh, Pa.
Math. Petrich, Cliff Mine, Pa.
Henry Lamuth, Marianna, Pa.
John Mlakar, Claridge, Pa.

OHIO:
Karol Bauzon, Frank Lunka, Cleveland, Ohio.
Ignac Prelgar, Collinwood, O.
Alois Ballant, Fr. Poje, Barberton, O.
Frank Guna, Badley, O.

COLORADO:
F. W. Žužek, Leadville, Colo.
John Janežič, Leadville, Colo.
Frank Škrabec, Denver, Colo.
Mihael Krivec, Primero, Colo.
Kajetan Erznožnik, Somerset, Colo.

KANSAS:
John Homec, Yale, Kans.
Anton Zajc, Girard, Kans.
Jakob Cukljati, Pittsburg, Pa.
Mihael Breznik, Frontenac, Kans.
Anton Žagar, Kansas City, Kans.

WYOMING:
F. S. Tauchar, Rock Spring, Wyo.
Mike Krivec, Sublet, Wyo.
John Globochnik, Diamondville, Wyo.

John Rozich, Wardner, Ida.
Frank Malavashich, Little Falls, N. Y.

Za oglase tujih in nepoznanih tvrd ne prevzame ne uredništvo ne upravništvo nobene odgovornosti. Nekatere stvari so dobre, vendar je boljši:drži, nego lovi.

Veliki Slovensko-Angleški Tolmač, obsega slov. - angl. slovnico, razgovore pisma in navodilo kako postati državljan poleg največjega slov.-angl. in angl. slov slovarja. Knjiga je nujno potrebna vsim onim, ki se res želijo naučiti angleščine. Cena v platnu trdo vezana (430 strani) je $2. ter se dobi pri **V. J. Kubelka, 538 W. 145. St. New York, N. Y.**

Pišite po cenik knjig.

NASELNIŠKA DRUŽBA "ILIRIJA"

Naznanjamo vsem onim, ki se zanimajo za farme, da smo prevzeli večji del sveta v Lincoln county v bližini industrijelnega mesta Merrill, kakor tudi po nekaterih drugih krajih Wisconsina in sicer naravnost od lastnikov. Za to nam je mogoče isto po izredno nizkih cenah prodajati, kakor tudi pod lahkimi pogoji. Zemlja je povsod rodovitna in leži blizu železnic in mest. Cene akru so po 12 do 16 dol. Imamo tudi več obdelanih in na pol obdelanih farm. Pišite po pojasnilo. — Iliria Colonization Co., 908 Michigan Ave., Sheboygan, Wis.

POZOR.

taisti, ki še imate dobiti slike. Razposlali smo sedaj skoraj vse Samo nekoliko še jih ima za dobiti. Ostale razpošljemo v par dneh. Prosimo, de vzamejo cenjeni naročniki na znanje, da za naprej ne bodemo več dajali slik, pač pa prekoristno knjižico "Kako Postati Državljan" vsem taistim brezplačno, kot darilo, ki predplačajo naročnino za eno leto ter zahtevajo to knjižico.

Upravništvo Nar. Vestnik.

CENJENI ROJAKI IN ROJAKINJE!

Obračamo se do vas z uljudno prošnjo, da sprejmete prijazno John Sodeca, ki potuje za Narodni Vestnik po južnih državah republike in je opravičen nabirati naročnino, oglase on naročila za tiskovine. Rojak Sodec je zgubil roko v premogovniku v Pensylvaniji in računajoč na velikodušnost našega naroda upamo, da mu bo šel vsakdo prijazno na roko.

NARODNI VESTNIK.

NASA BANKA NAJ BO VASA BANKA.

Z veseljem in brezplačno dajemo mi potrebne nasvete in pojasnila v raznih kupčijskih zadevah vsem onim, ki se obrnejo na nas v takih zadevah.

Posebno pozornost dajemo pri trgovskem čekovnem prometu po sameznih oseb, tvrdk ali družb.

PRI HRANILNIH VLOGAH PLAČUJEMO PO 3 ODSTOTKE.

Miners State Bank Chisholm, Minn.

Izšla je knjiga

JOHANCA
ALI
VODIŠKI ČUDEŽI

Knjige je jako zanimiva in opremljena z mnogimi slikami. V knjigi je natančno popisano kake čudeže je delala Johanca na Reki in Vodicah, kako je kri "švicala" in kako je denar izvabljala iz revnega ljudstva ter kdo ji je šel na roko pri teh sleparijah. Knjiga je deloma v prozi, deloma pa v pesmih; tudi MIKE CEGARE ji je posvetil poseben slavospev.

Cena s poštnino vred je le 25 centov.

Obenem naznanjam, da pošljem vsakemu, dokler zaloga ne poide, sledeče tri knjige **za samo $1.00.**

Pravo rudečo škofovo brošuro

"Ženinom in Nevestam v pouk za srečen zakon"

spisal Ant. Bonaventura, škof ljubljanski. Znižana cena 50c.
1 **Johanca ali Vodiški čudeži** Cena,.....25c
1 Nesreča na morju, **Katastrofi Titanica in Volturna,** Cena 40c

Vse tri knjige skupaj za samo $1.00

Denar pošljite v rekomandiranem pismu, po Money Order ali pa v znamkah in takoj odpošljem, kar bode kdo naročil.

LUDWIG BENEDIK
2302 Catalpa Avenue, -:- Ridgewood, N. Y.

SLOVENSKA TISKOVNA DRUŽBA
"NARODNI VESTNIK"
405 W. Michigan St., DULUTH, MINN.

Izdaja največji slovenski dvotednik

"NARODNI VESTNIK"

Naročnina za Ameriko:

Za celo leto	2.00
za pol leta	1.0

Za Evropo in Canado:

Za celo leto	3.00
za pol leta	1 50